

PROGRAMACIÓN
XERAL ANUAL
CEIPP DA LAXE

CURSO: 2023/2024

DATA APROBACIÓN POLO CLAUSTRO: 10/10/2023

DATA APROBACIÓN POLO CONSELLO: 10/10/2023

DATA REMISIÓN Á INSPECCIÓN: 12/10/2023

ÍNDICE

1. OBXECTIVOS ESPECÍFICOS PARA O CURSO ACADÉMICO
2. CONCRECIÓN ANUAL DO PE. MODIFICACIÓNS DO PE
3. ESTRATEXIAS METODOLÓXICAS E ORGANIZATIVAS DE ATENCIÓN AO ALUMNADO NEAE
4. CADRO DE ORGANIZACIÓN PEDAGÓXICA
5. PLAN DE ACTUACIÓN DOS ÓRGANOS COLEXIADOS. PROGRAMACIÓN E CALENDARIO DAS REUNIÓNS DOS ÓRGANOS DE GOBERNO
6. PLAN DE ACTUACIÓN DO EQUIPO DIRECTIVO. PROGRAMACIÓN E CALENDARIO DAS REUNIÓNS
7. XORNADA ESCOLAR E HORARIO LECTIVO
8. QUENDAS DE VIXIANCIA NOS RECREOS
9. PROGRAMA DE FORMACIÓN DO PROFESORADO NO CENTRO
10. LIBROS DE TEXTO E DEMAIS MATERIAIS CURRICULARES ESTABLECIDOS NO CENTRO
11. PROGRAMA ANUAL DE ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES ORGANIZADAS POLO CENTRO
12. PLAN DE AUTOPROTECCIÓN
13. PLAN DE COORDINACIÓN DAS TAREFAS DO PERSOAL NON DOCENTE
14. HORARIO DE ATENCIÓN AO PÚBLICO
15. PLAN PARA A POTENCIACIÓN E ORGANIZACIÓN DAS RELACIÓNS DA COMUNIDADE COA FAMILIA
16. PLAN DE TRANSPORTE ESCOLAR
17. REGULAMENTO DA ORGANIZACIÓN DO COMEDOR
18. PLAN DE UTILIZACIÓN DAS INSTALACIÓNS DO CENTRO
19. PLAN DE ACTIVIDADES PROPOSTAS POLA ANPA
20. PLAN ANUAL DE LECTURA
21. PLAN DE BIBLIOTECA. CONCRECIÓN ANUAL
22. PAUTAS E CRITERIOS XERAIS SOBRE TAREFAS EXTRAESCOLARES
23. PLAN DE INTEGRACIÓN DAS TIC. CONCRECIÓN ANUAL. ABALAR/EDIXGAL
24. ABALAR/EDIXGAL. CONCRECIÓN ANUAL.

- 25. PLAN DE FOMENTO DE HÁBITOS DE ESTILO DE VIDA SAUDABLE**
- 26. ADENDA DO PROXECTO LINGÜÍSTICO**
- 27. PLAN DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE. CONCRECIÓN ANUAL**
- 28. PLURILINGÜISMO**
- 29. PLAN DE CONVIVENCIA. CONCRECIÓN ANUAL**
- 30. AVALIACIÓNS INDIVIDUALIZADAS**
- 31. PLAN PROXECTA**
- 32. PROGRAMAS DE ÉXITO EDUCATIVO**
- 33. OUTROS PLANS E PROXECTOS NOS QUE PARTICIPA O CENTRO**
- 34. PLAN XERAL DE AVALIACIÓN DO CENTRO**

Anexos:

- **PLAN DE ADAPTACIÓN Á EDUCACIÓN INFANTIL**
- **PROGRAMA HABILIDADES E COMPETENCIAS SOCIAIS**
- **PLAN DIXITAL**
- **PLAN DE TRABALLO DO COORDINADOR DE BENESTAR E CONVIVENCIA**

1. OBXECTIVOS ESPECÍFICOS PARA O CURSO ACADÉMICO

Obxectivo: Revisar e actualizar diferentes documentos do centro			
Acción 1	Revisar os documentos de centro e actualizar os que sexan necesarios.		
	Temporalización		
	1º T ☒	2º T ☒	3º T ☒
Indicador	Actualización do documento		
Responsables	Equipo Directivo e Claustros		
Recursos e materiais	Antigos documentos		
Acción 2	Revisar o Plan Dixital de Centro		
	Temporalización		
	1º T ☒	2º T ☒	3º T ☒
Indicador	Consecución dos obxectivos propostos		

Responsables	Equipo Directivo e Equipo TIC
Recursos e materiais	Normativa vixente

Obxectivo: Fomentar o proxecto anual de centro: "MarabillARTE"			
Acción 1	Relacionar todas as actividades do centro co tema do proxecto anual.		
	Temporalización		
	1º T ☒	2º T ☒	3º T ☒
Indicador	Aprendizaxe transversal sobre as sete marabillas do mundo moderno, ubicacións, países, características...		
Responsables	Todo o profesorado		

Obxectivo: Dinamizar a biblioteca escolar	
Acción 1	Dinamizar a biblioteca do centro

	Temporalización		
	1º T	2º T	3º T
	☒	☒	☒
Indicador	Uso dos diferentes recursos da biblioteca		
Responsables	Equipo de biblioteca e equipo directivo		
Acción 2	Potenciar a biblioteca como eixo central das actividades de centro		
	Temporalización		
	1º T	2º T	3º T
	☒	☒	☒
Indicador	Dinamizar o centro dende a biblioteca a través de todos os seus recursos.		
Responsables	Equipo de biblioteca e equipo directivo		

Obxectivo: Potenciar a lingua galega a través do proxecto do EDLG	
Acción 1	Programar actividades para fomentar o uso da lingua galega

	Temporalización		
	1º T	2º T	3º T
	☒	☒	☒
Indicador	Participación de todo o alumnado nas actividades propostas polo EDLG.		
Responsables	Todo o profesorado		
Acción 2	Mellorar a competencia lingüística en galego		
	Temporalización		
	1º T	2º T	3º T
	☒	☒	☒
Indicador	Motivación dos alumnos e alumnas cara a aprendizaxe da nosa lingua.		
Responsables	Todo o profesorado		

Obxectivo: Impulsar a formación do profesorado	
Acción 1	Coordinarse co CFR

	Temporalización		
	1º T	2º T	3º T
	☒	☒	☒
Indicador	Participación do maior número de mestres		
Responsables	Coordinadores PFPP e Equipo directivo		
Acción 2	Adquisición de coñecementos STEAM, traballar cara a un enfoque cooperativo e formarnos no tema de patios activos		
	Temporalización		
	1º T	2º T	3º T
	☒	☒	☒
Indicador	Poñer en práctica estes coñecementos na aula e nos patios		
Responsables	Profesorado		

Obxectivo: Desenvolver medidas de atención ao alumnado con necesidades específicas de apoio educativo

Manter reunións semanais para atopar solucións aos problemas que

Acción 1	xurdan.		
	Temporalización		
	1º T ☒	2º T ☒	3º T ☒
Indicador	Atención personalizada para alumnado con necesidades.		
Responsables	DO e profesorado implicado		
Acción 2	Velar pola inclusión en todas as actividades do alumnado con necesidades específicas de apoio educativo		
	Temporalización		
	1º T ☒	2º T ☒	3º T ☒
Indicador	Adaptación das actividades propostas á realidade do noso centro		
Acción 3	Adaptar os espazos a todo o alumnado		
	Temporalización		
	1º T ☒	2º T ☒	3º T ☒

Indicador	Espazos adaptados
Responsables	Todo o profesorado

Obxectivo: Mellorar as infraestruturas dos patios			
Acción 1	Eliminar todo tipo de barreiras arquitectónicas		
	Temporalización		
	1º T ☒	2º T ☒	3º T ☒
Indicador	Remodelación do centro para facelo máis accesible		
Responsables	Equipo directivo e administracións competentes.		
Acción 2	Renovar e remodelar aqueles espazos en peor estado de conservación		
	Temporalización		
	1º T ☒	2º T ☒	3º T ☒

Indicador	Remodelación do centro para facelo máis accesible e práctico
Responsables	Todo o profesorado e administracións educativas

Obxectivo: Potenciar a comunicación entre os membros da comunidade escolar			
Acción 1	Empregar a axenda escolar, AbalarMobil e a páxina web do centro para as comunicacións.		
	Temporalización		
	1º T ☒	2º T ☒	3º T ☒
Indicador	Mellora da comunicación entre toda a comunidade educativa.		
Responsables	Toda a comunidade educativa		
Acción 2	Realizar titorías coas familias		
	Temporalización		
	1º T ☒	2º T ☒	3º T ☒

Indicador	Mellora da comunicación entre toda a comunidade educativa.
Responsables	Todo o profesorado

Obxectivo: Actualizar e potenciar a web do centro			
Acción 1	Manter actualizada a web do centro.		
	Temporalización		
	1º T ☒	2º T ☒	3º T ☒
Indicador	Proxección de todas as actividades e proxectos nos que se participa a toda a comunidade educativa.		
Responsables	Equipo directivo		
Acción 2	Darnos a coñecer a través das redes sociais		
	Temporalización		
	1º T ☒	2º T ☒	3º T ☒

Indicador	Proxección de todas as actividades e proxectos nos que se participa a toda a comunidade.
Responsables	Equipo TIC e equipo directivo

Obxectivo: Mellorar a competencia lingüística en inglés			
Acción 1	Mellorar a competencia a través de diversos programas		
	Temporalización		
	1º T ☒	2º T ☒	3º T ☒
Indicador	Motivación do alumnado na aprendizaxe de lingua inglesa.		
Responsables	Seccións bilingües e equipo directivo		
Acción 2	Uso da lingua inglesa na área de expresión plástica en toda a primaria.		
	Temporalización		
	1º T ☒	2º T ☒	3º T ☒

Indicador	Participación do alumnado en debates, xogos, conversas e entrevistas.
Responsables	Sección bilingüe

Obxectivo: Fomentar a experimentación con ferramentas dixitais no centro			
Acción 1	Formar a todo o alumnado e profesorado no uso das tecnoloxías, especialmente 5º e 6º EP. Continuar co Proxecto Edixgal nestes cursos.		
	Temporalización		
	1º T ☒	2º T ☒	3º T ☒
Indicador	Dotará comunidade educativa dunha formación rica nas novas tecnoloxías		
Responsables	Profesorado e CFR		
Acción 2	Fomentar o uso dos recursos de Polos Creativos e poder sacar todas as aprendizaxes posibles dende este enfoque		
	Temporalización		

	1º T ☒	2º T ☒	3º T ☒
Indicador	Dotará comunidade educativa dunha formación rica nas novas tecnoloxías		
Responsables	Profesorado e administración		

Obxectivo: Levar a cabo conferencias, talleres, debates, escola de familias...

	Organizar conferencias, talleres, debates, escola de familias...		
Acción 1	Temporalización		
	1º T ☒	2º T ☒	3º T ☒
	Indicador Implicación das familias na vida do centro		
Responsables	Equipo directivo, profesorado e CFR.		

Obxectivo: Concienciar a toda a comunidade educativa sobre a importancia da "educación en saúde".

Acción 1	Seguimento do calendario de merendas		
	Temporalización		
	1º T ☒	2º T ☒	3º T ☒
Indicador	Merendas semanais		
Responsables	Toda a comunidade educativa		
Acción 2	Incorporación do alumnado ao programa DAFIS despois de realizar as probas físicas e valorar a condición física en idade escolar.		
	Temporalización		
	1º T ☒	2º T ☒	3º T ☒
Indicador	Implicación das familias na condición física dos seus fillos/as.		
Responsables	Mestre de educación física.		

2. CONCRECIÓN ANUAL DO PE. MODIFICACIÓNS DO PE

O PE do centro está en continua renovación con todos os plans e proxectos correspondentes.

Neste curso escolar continuamos apostando por unha educación inclusiva, cunha metodoloxía cooperativa no ciclo de educación infantil a través da creación de dúas aulas mixtas, sabemos a riqueza que existe no traballo en grupos de diferentes idades con respecto ao desenvolvemento da responsabilidade, a mellora da autoestima e a independencia para os alumnos e alumnas.

En primaria, o alumnado estará organizado en grupos de traballo cooperativos, segundo os principios básicos da aprendizaxe cooperativa, de xeito que se dote ao alumnado de ferramentas que lle permitan por unha banda o traballo en grupo, respecto ás producións dos outros, asunción de responsabilidades e á consecución de finalidades comúns coa aportación de todos, e incrementar o seu grao de consecución dos obxectivos establecidos a través da interacción cos outros, a axuda e colaboración mutua e a adquisición de estratexias para a autoaprendizaxe e coaprendizaxe.

Ao longo do curso académico, e seguindo as directrices establecidas pola CCP, cada nivel establecerá e revisará as medidas necesarias para poñer en práctica o Proxecto Educativo renovado, actualizado ás necesidades do centro, innovador e que responda ás necesidades do noso alumnado. Entre estas medidas atópase a elaboración das programacións didácticas de aula. Estas programacións didácticas son remitidas ao servizo de Inspección Educativa en tempo e forma.

Cada mestra e mestre, pola súa banda, e partindo das programacións didácticas, elaborará a súa programación de aula que será a guía na práctica diaria na aula. As programacións de aula, quedarán en poder dos respectivos mestres e mestras para ser usadas nas aulas, podendo ser reclamadas en calquera momento para verificar a súa coherencia co Proxecto Educativo e as programacións.

As programacións didácticas son publicadas na web do centro e enviadas ás familias e á Inspección Educativa.

Con respecto á adscrición do profesorado, os criterios, tal e como establece a normativa actual, son:

- Adscrición ás etapas de Infantil e Primaria respectando o concurso de traslados.
- Necesidades do centro á proposta da dirección.
- Especialidades do profesorado.
- Coordinador Edixgal e profesorado plurilingüe.
- Respetar o dereito do alumnado a permanecer dous cursos co mesmo titor (de curso impar a par).
- Antigüidade como propietario definitivo no centro.
- Antigüidade no corpo.

Estes criterios aplícanse na mesma orde na que se relacionan, primando os primeiros sobre os últimos.

A organización das gardas do profesorado serán rexistradas segundo un índice resultante de dividir o número de gardas entre o número de horas de gardas a disposición do centro. Este índice irá aumentando a medida que máis gardas se fagan. De coincidir varios profesores na mesma quenda, fará garda o mestre con máis liberación horaria ese día seguindo o criterio do xefe de estudos. No caso de coincidir dous mestres co mesmo índice se terá en conta a persoa con máis dispoñibilidade horaria ese día e se non utilizárase o criterio alfabético do nome de pila.

Considéranse gardas as substitucións das ausencias doutros mestres, as provocadas polo acompañamento do alumnado ás saídas culturais e calquera outra causa xustificada como tal.

3. ESTRATEXIAS METODOLÓXICAS E ORGANIZATIVAS DE ATENCIÓN AO ALUMNADO NEAE

Curso	Grupo	Nº alumnos	Nº repetidores	Nº alumnos con NEAE
INF	A	13	0	1
INF	B	13	0	0
1º	A	15	0	1
2º	A	16	0	2
3º	A	7	0	2
4º	A	9	0	1
5º	A	15	0	1
6º	A	22	2	6

Dende o Equipo de Orientación, coa supervisión do equipo directivo, organizaranse as horas de apoio e reforzo educativo do mestre de PT e AL.

O profesorado que imparte reforzo educativo en educación infantil ou educación primaria apoiará as necesidades do titor en aula e estará a disposición do que o titor teña programado para cada sesión.

As estratexias metodolóxicas empregadas na atención do alumnado con NEAE especificáanse no Plan de Orientación.

Estes alumnos e alumnas ao igual que os que reciben reforzo educativo, son atendidos seguindo o protocolo de actuación consensuado polo profesorado do centro ao inicio do curso seguindo as pautas do DO.

Tras as avaliacións iniciais, o profesorado realizará as peticións necesarias de atención ao DO. Este valorará as demandas, priorizará e avaliará as necesidades do alumnado proposto. Unha vez confirmadas as necesidades de atención, adoitase a medida necesaria (PT, AL, profesorado ordinario, individualización...) e comunicarase ao profesorado que fai a demanda.

A atención do alumnado varía en número de sesións segundo as prioridades e necesidades.

A atención será, preferentemente, dentro da aula ordinaria. Cando o alumno ou alumna dispoña de ACS o profesor de apoio tratará de respectar a adaptación dos contidos adaptados e facelos coincidir na medida do posible coa temática traballada na aula no momento en que se realiza o apoio.

O alumnado proposto para reforzo educativo, recibirá atención do profesorado de reforzo, preferentemente, na aula ordinaria traballando en todo momento segundo as propostas do profesor titor.

Tanto os apoios como os reforzos educativos serán revisables trimestralmente nas sesións de avaliación e ocasionalmente por motivos extraordinarios.

4. CADRO DE ORGANIZACIÓN PEDAGÓXICA

Curso	Titora/titor
INF A	Cristina Sanmartín García
INF B	Yolanda Méndez García
1º	María José Abad Fernández
2º	Eva Conchouso Fernández

3º	María Purificación Ferro Varela
4º	Patricia Pousada González
5º	Emma María Taboada Solla
6º	Carla García Romero

O centro comparte profesorado con outros centros educativos. A mestra de relixión católica itinera co CEIP Hío (Cangas) e o CEIP Quintela (Moaña) (luns e mércores), a mestra de relixión evanxélica itinera co CEIP "A Carballeira" (Lourizán) (xoves). A mestra de AL itinera co CEIP de Seixo (parte do luns, mércores e venres). O centro base de todas as mestras é o noso centro, CEIP da Laxe.

Especialista	Nome
Inglés	Ana María Galdo Rodríguez
EF	Sergio López Mourón
Música	Nuria Barros Presas
Relixión Evanxélica	Noemi González Rodríguez (itinerante)
Relixión Católica	Mónica Tomé Santiago (itinerante)
Orientador	Francisco J. Suárez Santiago

Pedagogía Terapéutica	Borja Barreiro Iglesias
Audición e Linguaxe	Cristina Casal Casalderrey (itinerante)

Profesorado	Áreas impartidas
M ^a José Abad Fernández	LC e LG-1ºEP / CCSS e CCNN (1º e 2º EP)- PLÁSTICA (1º, 2º e 3º EP)
Borja Barreiro Iglesias	PT EI e EP
Yolanda Méndez Martínez	Titora de EI B PSICOMOTRICIDADE ATENCIÓN EDUCATIVA EIA - EIB
Patricia Pousada González	LC, LG, MAT, PC, CCSS e CCNN - 4º EP Apoio en EI, Apoio en 1º
Eva Conchouso Fernández	LC, LG, MAT- 2ºEP MAT – 1ºEP Apoio en EI
Ana M ^a Galdo Rodríguez	INGLÉS EI - EP PLÁSTICA 4º, 5º e 6º EP

Carla García Romero	LC, LG, MAT, CCSS, CCNN, PC - 6º EP
Nuria Barros Presas	MÚSICA EI e EP MULTISENSORIAL EI Apoio en EI, 1º e 2ºEP
Noemi González Rodríguez	MESTRA DE RELIXIÓN EVANXÉLICA Apoio en EI Secretaria do centro
Cristina Casal Casalderrey	AL EI e EP ESTIMULACIÓN DA LINGUAXE EI
Sergio López Mourón	EF EP PSICOMOTRICIDADE EI Xefe de estudos do centro
Emma María Taboada Solla	LC, LG, MAT, CCNN, CCSS, PC - 5º EP Apoio 1º- 2º EP
Mª Purificación Ferro Varela	LC, LG, MAT, CCSS, CCNN e PC - 1º e 3º EP
Mónica Tomé Santiago	MESTRA DE RELIXIÓN CATÓLICA Apoio en EI

Cristina Sanmartín García	TITORA EI A Directora do centro
Francisco J. Suárez Santiago	ORIENTADOR APOIO EI EP
Jacobo Lema Alves	PROA+

Equipos de dinamización do centro	Titora/titor
EAE	Nuria Barros Presas (coordinadora) Purificación Ferro Varela Carla García Romero
EDLG	Yolanda Méndez Martínez (coordinadora) Patricia Pousada González Cristina Casal Casalderrey Jacobo Lema Alves
BIBLIOTECA	Noemi González Rodríguez (coordinadora) Eva Conchouso Fernández María José Abad Fernández Cristina Sanmartín García

	<p>Sergio López Mourón</p> <p>Ana Mª Galdo Rodríguez</p> <p>Mónica Tomé Santiago</p>
TICS	<p>Francisco J. Suárez Santiago (coordinador)</p> <p>Emma María Taboada Solla</p> <p>Borja Barreiro Iglesias</p>
EQUIPO CICLO INF	<p>Cristina Sanmartín García (coordinadora)</p> <p>Mónica Tomé Santiago</p> <p>Noemi González Rodríguez</p> <p>Yolanda Méndez Martínez</p>
EQUIPO 1º CICLO	<p>Eva Conchouso Fernández (coordinadora)</p> <p>María José Abad Fernández</p> <p>Borja Barreiro Iglesias</p> <p>Sergio López Mourón</p>
EQUIPO 2º CICLO	<p>Patricia Pousada González (coordinadora)</p> <p>Purificación Ferro Varela</p> <p>Francisco J. Suárez Santiago</p>
EQUIPO 3º CICLO	<p>Carla García Romero (coordinadora)</p> <p>Emma María Taboada Solla</p> <p>Nuria Barros Presas</p>

	Ana M ^a Galdo Rodríguez Jacobó Lema Alves
EDIXGAL	Borja Barreiro Iglesias (coordinador)
POLOS CREATIVOS	Borja Barreiro Iglesias (coordinador)
SECCIÓNS BILINGÜES	María José Abad Fernández Ana M ^a Galdo Rodríguez (coordinadora)
VOZ NATURA	María José Abad Fernández (coordinadora)
EQUIPO PLAN DIXITAL	Borja Barreiro Iglesias (coordinador) Emma María Taboada Solla Francisco J. Suárez Santiago

Outras coordinacións	Nome
PFPP-Seminario Aprendizaxe Cooperativa	Sergio López Mourón
PFPP-Grupo de traballo Patios activos	Eva Conchouso Fernández
PFPP-Seminario Polos Creativos	Yolanda Méndez Martínez
PFPP-Seminario Evaluación por	Noemi González Rodríguez

competencias	
--------------	--

Equipo directivo	Nome
DIRECTORA	Cristina Sanmartín García
SECRETARIA	Noemi González Rodríguez
XEFE DE ESTUDOS	Sergio López Mourón

5. PLAN DE ACTUACIÓN DOS ÓRGANOS COLEXIADOS. PROGRAMACIÓN E CALENDARIO DAS REUNIÓN DOS ÓRGANOS DE GOBERNO

A. CLAUSTRO

REUNIÓN Nº: 1	Data: 01/9/2023	Ordinario: ☒	Extraordinario: ☐
Temas a tratar:			
<ul style="list-style-type: none"> • Lectura e aprobación, se procede da acta anterior. • Inicio de curso. • Modificación da distribución horaria. • Adscrición definitiva do profesorado. • Distribución de espazos. • Equipos de dinamización e coordinacións. • Plan de acollida para o curso 23-24. 			

- Datas non lectivas.
- Plans e proxectos.
- Información xeral.
- Rogos e preguntas.

REUNIÓN N°: 2	Data: outubro 2023	Ordinario: ☒	Extraordinario: ☐
Temas a tratar:			
<ul style="list-style-type: none"> • Lectura e aprobación, se procede da acta anterior. • Lectura e corrección da PXA. • Rogos e preguntas. 			

REUNIÓN N°: 3	Data: decembro 2023	Ordinario: ☒	Extraordinario: ☐
Temas a tratar:			
<ul style="list-style-type: none"> • Lectura e aprobación, se procede da acta anterior. • Estado das contas. • Rogos e preguntas. 			

REUNIÓN N°: 4	Data: marzo 2024	Ordinario: ☒	Extraordinario: ☐
Temas a tratar:			

- Lectura e aprobación, se procede da acta anterior.
- Información sobre o proceso de admisión.
- Aprobación da continuidade en diferentes plans e proxectos.
- Rogos e preguntas.

REUNIÓN Nº: 5	Data: xuño 2024	Ordinario: ☒	Extraordinario: ☐
Temas a tratar:			
<ul style="list-style-type: none"> • Lectura e aprobación, se procede da acta anterior. • Información final de curso. • Aprobación da continuidade en diferentes plans e proxectos. • Memorias finais de curso. • Rogos e preguntas. 			

O Claustro de mestres planificará, coordinará e decidirá sobre diferentes aspectos docentes. Celebrarase, como mínimo, unha reunión trimestral e sempre que as necesidades do centro así o demanden.

B. CONSELLO ESCOLAR

O Consello Escolar reunirase sempre que a comunidade educativa o precise e como mínimo unha vez ao trimestre durante o curso.

REUNIÓN Nº: 1	Data: setembro 2023	Ordinario: ☐	Extraordinario: ☒
----------------------	----------------------------	--	--

REUNIÓN N°: 2	Data: outubro 2023	Ordinario: ☒	Extraordinario: ☐
REUNIÓN N°: 3	Data: decembro 2023	Ordinario: ☒	Extraordinario: ☐
REUNIÓN N°: 4	Data: marzo 2024	Ordinario: ☒	Extraordinario: ☐
REUNIÓN N°: 5	Data: xuño 2024	Ordinario: ☒	Extraordinario: ☐
Temas a tratar:			
<ul style="list-style-type: none"> ● Inicio de curso. ● Constitución do Consello escolar. ● Aprobación da PXA. ● Aprobación do resumo de contas . ● Solicitudes de admisión para o curso 2024/2025. ● Valoración comedor/madruga. ● Aprobación de continuidade en plans e proxectos. ● Aprobación da Memoria Resumo do curso. ● Excursión de 6°. 			

COMPOSICIÓN DO CONSELLO ESCOLAR

SECTOR PROFESORADO	SECTOR FAMILIAS	PERSOAL NON DOCENTE
Cristina Sanmartín García	Santiago Casás Barral (ANPA)	Vanessa Guimeráns Dopazo

Sergio López Mourón Noemi González Rodríguez Eva Conchouso Fernández Borja Barreiro Iglesias Ana Galdo Rodríguez Mónica Tomé Santiago Nuria Barros Presas	Iván González Fernández Xiana Méndez Estévez Margarita González Romero Julia Olañeta Barbero	REPRESENTANTE DO CONCELLO Marián Sanmartín García
COMISIÓN ECONÓMICA	COMISIÓN DE CONVIVENCIA	COMISIÓN DE BIBLIOTECA
Cristina Sanmartín García Noemi González Rodríguez Sergio López Mourón Xiana Méndez Estévez	Cristina Sanmartín García Iván González Fernández Vanessa Guimeráns Dopazo Borja Barreiro Iglesias	Cristina Sanmartín García Sergio López Mourón Margarita González Romero Santiago Casás Barral Noemi González Rodríguez Representante biblioteca pública Marián Sanmartín García

C. CCP

A Comisión de Coordinación Pedagóxica está composta polos seguintes membros:

- Cristina Sanmartín García
- Sergio López Mourón
- Noemi González Rodríguez
- Yolanda Méndez Martínez
- Nuria Barros Presas
- Eva Conchouso Fernández
- Patricia Pousada González
- Carla García Romero
- Cristina Casal Caslderrey
- Borja Barreiro Iglesias
- Francisco Suárez Santiago

Reunirse unha vez ao mes e entre as accións previstas para este curso están:

REUNIÓN N°: 1	Data: setembro 2023	Ordinario: ☒	Extraordinario: ☐
REUNIÓN N°: 2	Data: outubro 2023	Ordinario: ☒	Extraordinario: ☐
REUNIÓN N°: 3	Data: novembro 2023	Ordinario: ☒	Extraordinario: ☐
REUNIÓN N°: 4	Data: decembro 2023	Ordinario: ☒	Extraordinario: ☐
REUNIÓN N°: 5	Data: xaneiro 2024	Ordinario: ☒	Extraordinario: ☐
REUNIÓN N°: 6	Data: febreiro 2024	Ordinario: ☒	Extraordinario: ☐
REUNIÓN N°: 7	Data: marzo 2024	Ordinario: ☒	Extraordinario: ☐

REUNIÓN Nº: 8	Data: abril 2024	Ordinario: ☒	Extraordinario: ☐
REUNIÓN Nº: 9	Data: maio 2024	Ordinario: ☒	Extraordinario: ☐
REUNIÓN Nº: 10	Data: xuño 2024	Ordinario: ☒	Extraordinario: ☐
Temas a tratar:			
<ul style="list-style-type: none"> ● Inicio de curso. ● Organización pedagóxica. ● Revisión de documentos de centro. ● Documentos de centro ● Propoñer as datas de avaliación e reunións coas familias no inicio de curso. ● Acordar as conmemoracións que se van traballar este curso. ● Elevar propostas ao claustro a fin de establecer os criterios para a elaboración da concreción curricular. ● Establecer as directrices xerais para a elaboración de ACS. 			

6. PLAN DE ACTUACIÓN DO EQUIPO DIRECTIVO. PROGRAMACIÓN E CALENDARIO DAS REUNIÓN

O equipo directivo traballará de xeito coordinado no desempeño das súas funcións, procurando dinamizar todas as actividades, plans e proxectos do centro e que este funcione do mellor xeito posible.

O plan de actuación do equipo directivo terá como finalidades:

- Implicar e motivar a todo o profesorado no desenvolvemento de actividades, plans e proxectos e no cumprimento das normas de organización e funcionamento do centro.

- Garantir unha igualdade efectiva de oportunidades baseada na atención á diversidade e prestando os apoios e reforzos necesarios.
- Implicar a toda a comunidade educativa para lograr a igualdade e evitar os comportamentos sexistas.
- Favorecer a dinamización da tarefa docente coordinando a implicación de todos os sectores da comunidade educativa.
- Facilitar aos equipos de dinamización os medios precisos para levar a cabo a súa tarefa dinamizadora.
- Organizar os simulacros establecidos no plan de auto protección escolar, establecendo contacto necesario cos responsables municipais e autonómicos dos servizos de emerxencias e outros servizos que o precisen.
- Participar nas convocatorias de actividades que fomenten o emprego da lingua galega como canle de comunicación e recuperación da tradición popular.
- Velar polo respecto entre todos os membros da comunidade educativa.
- Establecer boas relacións coas diferentes institucións.

7. XORNADA ESCOLAR E HORARIO LECTIVO

Sesión	Horario
1ª sesión	9:00 – 09:50
2ª sesión	09:50 – 10:40
3ª sesión	10:40 – 11:30
Tempo de lecer	11:30 – 12:00
4ª sesión	12:00 – 13:10

5ª sesión	13:10 – 14:00
-----------	---------------

A xornada escolar está organizada en sesión continuada de 9:00 h a 14:00 h. Está dividida en cinco sesións de cincuenta minutos cada unha. Trinta minutos adicados ao tempo de lecer e vinte minutos á lectura.

Dentro da xornada escolar, todo o alumnado recibe as sesións sinaladas por lei para todas e cada unha das áreas curriculares. Ademais contéplase dúas sesións semanais para asistir á biblioteca do centro e realizar tanto o préstamo de libros como o uso dos diferentes espazos.

Respectaranse os períodos de vacacións segundo o calendario escolar. Os días non lectivos elixidos polos centro educativos da localidade de Marín e unha vez aprobada esta Programación Xeral polo Consello Escolar serán:

- 13 de outubro de 2023
- 20 de maio de 2024

8. QUENDAS DE VIXIANCIA NOS RECREOS

Divídense as zonas de uso exterior de xeito que o alumando de 1º, 2º, 3º, 4º, 5º e 6º EP compartan patio e INF estea na súa zona.

As ausencias do profesorado na vixilancia dos patios estará cuberta segundo un cadro de substitucións do profesorado para a vixilancia dos patios. A orde a respectar será o criterio do xefe de estudos tendo en conta a carga horaria e a orde alfabética polo apelido.

GARDAS PATIO + LECTURA CURSO 2023-2024										
	LUNS		MARTES		MÉRCORES		XOVES		VENRES	
AULA	PATIO	LECTURA	PATIO	LECTURA	PATIO	LECTURA	PATIO	LECTURA	PATIO	LECTURA
EIA	CRIS	CRIS	CRISTINA	NOEMI	CRIS	CRIS	CRISTINA	NOEMI	MÓNICA	NOE/CRIS
EIB	NURIA	YOLI	YOLI	NURIA	NURIA	YOLI	YOLI	NURIA	QUENDA ALEATORIA	
1ºEP	BORJA	Mª JOSÉ	Mª JOSÉ	BORJA	BORJA	Mª JOSÉ	MÓNICA	BORJA		
2ºEP	EVA	PACO	PACO	EVA	EVA	PACO	PACO	EVA		
3ºEP	PATRI	PURI	PURI	JACOBO	PATRI	PURI	PURI	JACOBO		
4ºEP		JACOBO		PATRI		JACOBO		PATRI		
5ºEP	MARÍA	ANA	CARLA	MARÍA	MARÍA	ANA	CARLA	MARÍA		
6ºEP		CARLA		SERGIO		CARLA		SERGIO		

BIBLIO:

- **TURNO A:** NOE/SERGIO (LUNS E MÉRCORES); **TURNO B:** MÓNICA/ANA (MARTES) E MARÍA JOSÉ/ANA (XOVES).

9. PROGRAMA DE FORMACIÓN DO PROFESORADO NO CENTRO

Actividade formativa/programa: POLOS CREATIVOS						
Descrición do programa	Coñecer os recursos do programa Polos Creativos e o seu uso pedagóxico e curricular co alumnado. Seminario 20 horas.					
Tipo	☐ Curso	☐ Grupo traballo	☒ Seminario	☐ Xornada	☐ Ponencia	☐ Taller
Horas	Temporalización					
	1º T		2º T		3º T	
	☒		☒		☒	

Responsables	CFR	
Participantes	10 mestres	Houbo novas incorporacións respecto ao ano anterior: Sí ☒ Non ☐
Nome coordinador	Yolanda Méndez Martínez	
Nome asesor externo	Marcos Gómez	

Actividade formativa/programa: PATIOS						
Descrición do programa	Dinamización, distribución e organización dos patios. Grupo de traballo 20 horas.					
Tipo	☐ Curso	☒ Grupo traballo	☐ Seminario	☐ Xornada	☐ Ponencia	☐ Taller
Horas	Temporalización					
	1º T		2º T		3º T	
	☒		☒		☒	
Responsables	CFR					
Participantes	6 mestres					

Nome coordinador	Eva Conchouso Fernández					
Nome asesor externo	Marcos Gómez					
Actividade formativa/programa: PRIMEIROS AUXILIOS (PATIOS)						
Descrición do programa	Atención ante emerxencias sanitarias. Curso 10 horas.					
Tipo	☒ Curso	☐ Grupo de traballo	☐ Seminario	☐ Xornada	☐ Ponencia	☐ Taller
Horas	Temporalización					
	1º T	2º T		3º T		
	☒	☒		☒		
Responsables	CFR					
Participantes	10 mestres					
Nome coordinador	Eva Conchouso Fernández					
Nome asesor externo	Marcos Gómez					

Actividade formativa/programa: APRENDIZAXE COOPERATIVO

Descrición do programa	Afondamentos da aprendizaxe cooperativa. Seminario 40 horas.					
Tipo	☐ Curso	☐ Grupo traballo	☒ Seminario	☐ Xornada	☐ Ponencia	☐ Taller
Horas	Temporalización					
	1º T		2º T		3º T	
	☒		☒		☒	
Responsables	CFR					
Participantes	11 mestres			Houbo novas incorporacións respecto ao ano anterior: Sí ☒ Non ☐		
Nome coordinador	Sergio López Mourón					
Nome asesor externo	Marcos Gómez					

Actividade formativa/programa: AVALIACIÓN POR COMPETENCIAS

Descrición do programa	Planificar, deseñar, desenvolver e avaliar as programacións didácticas. Seminario 20 horas.					
Tipo	☐ Curso	☐ Grupo de traballo	☒ Seminario	☐ Xornada	☐ Ponencia	☐ Taller
Horas	Temporalización					
	1º T ☒	2º T ☒		3º T ☒		
Responsables	CFR					
Participantes	10 mestres		Houbo novas incorporacións respecto ao ano anterior: Sí ☒ Non ☐			
Nome coordinador	Noemi González Rodríguez					
Nome asesor externo	Marcos Gómez					

10. LIBROS DE TEXTO E DEMAIS MATERIAIS CURRICULARES ESTABLECIDOS NO CENTRO

Prema na seguinte ligazón para consultar o as listaxes correspondentes a este curso <https://www.edu.xunta.gal/centros/ceipdalaxe/taxonomy/term/58>.

11. PROGRAMA ANUAL DE ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES ORGANIZADAS POLO CENTRO

Constitución do equipo.

Nome Coordinador/a	Horas redución	Nivel/Especialidade
Nuria Barros Presas	1	EI, EP - Música
Nome equipo apoio/dinamización		Nivel/Especialidade
Purificación Ferro Varela		Titora 3º EP
Carla García Romero		Titora 6º EP

Concreción anual do programa.

Actividade	Data prevista	Curso implicado	Profesorado responsable
1ª avaliación			
Inicio de curso	11/09/23	Todos	EACE-EDLG
Convivencia Praia	29/09/23	5º-6º EP	Titores e especialistas
Xogade: Cross Escolar (San Pedro)	05/10/23	2º a 6º EP	Titores e especialistas
Digitalweek	10/23	6º EP	Titora 6º
Samaín – Magosto	31/10/23	Todos	EACE-EDLG
Día Mundial da Infancia	20/11/23	Todos	EACE-EDLG
Día Int. contra a Violencia de Xénero	25/11/23	Todos	TIC
Día Int. das persoas con discapacidade	03/12/23	Todos	BIBLIO

Nadal	21/12/23	Todos	BIBLIO
2ª avaliación			
Día escolar da non violencia e da Paz	30/01/24	Todos	BIBLIO
Entroido	09/02/24		EACE-EDLG
Día Mundial da Radio	13/02/24		BIBLIO
Día Int. da Muller	08/03/24		TIC
Benvida primavera – Carreira Enki	22/03/24		EACE-EDLG
3ª avaliación			
Semana do Libro	22-26/04/24	Todos	BIBLIO
Semana das Letras Galegas	13-16/04/24	Todos	EACE-EDLG
Día contra o Acoso Escolar	02/05/24	Todos	TIC
II Mostra Laxeira “MarabillARTE”	06/24	Todos	EACE-EDLG
Festa de Fin de Curso	06/24	Todos	Titores e especialistas
Saída Fin de Curso	11/06/24	EI, 1º-2º-3ºEP	Titores e especialistas
Saída Fin de Curso	06/24	4º-5º-6º EP	Titores e especialistas
Sede Afundación (Pontevedra)		Todos	Titores e especialistas
<p>Ademais das actividades citadas, o <i>Equipo de actividades complementarias e extraescolares</i> colaborará con todos os equipos de dinamización naquelas actividades que requiran unha organización conxunta.</p> <p><i>*Quedan pendentes de concreción outra serie de actividades complementarias e extraescolares que no presente curso estarán estreitamente relacionadas co PDI do centro “MarabillARTE”.</i></p>			

12. PLAN DE AUTOPROTECCIÓN

Levarase a cabo un simulacro no primeiro trimestre do curso no que se presenta ao novo profesorado o seu funcionamento, se comproba a súa adecuación e se corríxen posibles erros ou problemas que puideran darse.

Levarase a cabo formación do profesorado en primeiros auxilios.

13. PLAN DE COORDINACIÓN DAS TAREFAS DO PERSOAL NON DOCENTE

ATE

O centro dispón de coidadora a tempo total, dadas as necesidades reais do noso alumnado: mobilidade reducida, diabetes...

A coidadora realiza as súas funcións segundo o horario marcado polas necesidades dos propios alumnos suxeitos dos seus cuidados: acompañamento, control, aseo, rutinas diarias...

Actualmente o seu horario é de 08:50 horas a 16:00 horas de luns a venres, quedando este pendente de poder sufrir modificacións dependendo da demanda de comedor ou plan madruga se houberse necesidade por parte dalgún alumno que atende.

AUXILIAR DE CONVERSA

O noso centro é un centro plurinfantil, plurilingüe en 1º e 2ºEP e con seccións bilingües na materia de plástica (educación artística), polo tanto contamos con auxiliar de conversa para reforzar a lingua inglesa nesta materia, compartindo o auxiliar co CEIP Torre-Cela.

AUXILIAR CONVERSA				
		EI	PLAS 1º	
		PLAS 2º	PLAS 4º	
		R.B.	PLAS 6º	
		PLAS 5º	PLAS 3º	

14. HORARIO DE ATENCIÓN AO PÚBLICO

Horario	LUNS	MARTES	MÉRCORES	XOVES	VENRES
9:10-10:00	Dirección Secretaría	Dirección Secretaría	Dirección Secretaría	Dirección Secretaría	
13:10-13:50	Secretaría	Secretaría	Secretaría	Secretaría	

Titorías	Martes de 18:00 - 19:00 horas
----------	-------------------------------

15. PLAN PARA A POTENCIACIÓN E ORGANIZACIÓN DAS RELACIÓNS DA COMUNIDADE COA FAMILIA

Conscientes de que a educación non pode ter sentido nin eficacia sen o traballo conxunto de toda a comunidade educativa escolar, propoñemos as seguintes actividades baseadas nos obxectivos da PXA para o actual curso:

Actividade/programa: Potenciar a comunicación entre os membros da comunidade escolar.			
Horas	Temporalización		
	1º T ☒	2º T ☒	3º T ☒
Responsables	Mestres		
Participantes	Familias e mestres		

Actividade/programa: Levar a cabo conferencias, talleres, debates, escola de familias...			
Horas	Temporalización		
	1º T ☒	2º T ☒	3º T ☒
Responsables	Equipo directivo e CFR		
Participantes	Diferentes membros da comunidade educativa		

Actividade/programa: Actualizar e potenciar a web do centro.			
Horas	Temporalización		
	1º T ☒	2º T ☒	3º T ☒
Responsables	Equipo directivo e equipo TIC		
Participantes	Diferentes membros da comunidade educativa		

Actividade/programa: emprego de AbalarMobil para xustificación de faltas e solicitude de titorías.			
Horas	Temporalización		
	1º T ☒	2º T ☒	3º T ☒
Responsables	Profesorado e familias		
Participantes	Comunidade educativa		

16. PLAN DE TRANSPORTE ESCOLAR

Este centro non conta con transporte escolar.

17. REGULAMENTO DA ORGANIZACIÓN DO COMEDOR

O centro dispón de comedor como servizo externo, xestionado pola ANPA coa empresa ARUME. Unha vez ao trimestre, no Consello Escolar, emitirase a valoración do mesmo como medida de seguimento.

18. PLAN DE UTILIZACIÓN DAS INSTALACIÓNS DO CENTRO

Para a utilización das instalacións por parte de entidades ou persoas alleas á comunidade escolar do centro, presentarase solicitude ante a dirección do centro, que solicitará do consello escolar o preceptivo informe para a súa posterior tramitación á Delegación Provincial de Educación, que resolverá o que proceda, logo do informe da Inspección Educativa.

Para uso ocasional e con carácter excepcional, a directora poderá autorizar o uso das instalacións sempre que non se altere o normal desenvolvemento das actividades docentes.

19. PLAN DE ACTIVIDADES PROPOSTAS POLA ANPA.

Setembro

- Prazo para facerse socios da ANPA ata o 15 de outubro de 2023 e agasallo de benvida aos socios a partir do día 15.
- Oferta de actividades extraescolares.
- Posta en marcha do comedor.

Outubro

- Asemblea informativa o día 2/10/23.
- Festa do Samaín con magosto o 31/10/23.
- Concurso do Samaín (de levarse a cabo).

- Iniciamos actividades extraescolares de cociña os luns, Inglés Trinity os martes e pendente de levar a cabo baile moderno e teatro luns e mércores no pavillón do CEIP da Laxe.
- Venta de bocadillos luns e mércores para recadar fondos a ANPA
- Participación no Samaín Briz para recadar fondos ANPA excursión 6ºEP.

Novembro

- Poñemos á venda o calendario do cole.
- Venta de rifas dunha cesta de Nadal para recadar fondos para a ANPA.

Decembro

- Concurso Nadal (agasallo para os nenos)
- Visita de Papa Noel ou Reis Magos con agasallos para todo o alumnado do centro coa colaboración do centro.
- Colaboramos co alumnado no mercadillo de Nadal das ANPAS organizado polo Concello.
- Venta de artigos sobrantes do mercadillo nas saída do colexio.

Xaneiro

- Colaboramos co cole na difusión das xornadas de portas abertas.

Febreiro

- Concurso de Entroido (de levarse a cabo).
- Colaboramos na montaxe da temática do Entroido.
- Obradoiro de filloas con degustación das mesmas para todo o alumnado coa colaboración do centro.

Marzo

- Asemblea ordinaria da ANPA.

Maio.

- Remate das actividades extraescolares.

Outros

- De novembro a xuño levaremos a cabo algún taller de cociña, día do pai, día da nai...
- Bonificamos aos socios na cota das excursión.
- O centro infórmanos en cada momento de todas as propostas que emprenden.
- Colaboramos na festa de fin de curso cunha merenda para todo o alumnado do centro.
- Axudar sempre que se nos pida colaboración, Enki, Magosto, Maio...

20.PLAN ANUAL DE LECTURA

1. FUNDAMENTACIÓN.

O centro conta cunha biblioteca escolar como instrumento fundamental para o desenvolvemento do Proxecto Lector, como centro de referencia de recursos da lectura, da información e da aprendizaxe, e punto de encontro entre alumnado, profesorado e familias que facilite a comunicación, a creatividade, as aprendizaxes e o traballo colaborativo, ademais de estimular os intercambios culturais no centro.

Desta maneira, a biblioteca escolar convértese nun elemento estratéxico para a innovación pedagóxica, que axude a revitalizar a vida cultural dos centros, proporcionando ao profesorado e ao alumnado oportunidades para o emprego de múltiples recursos que permitan unha progresiva autonomía na aprendizaxe. Ademais, a biblioteca escolar servirá, de canle para integrar as tecnoloxías da comunicación, e ofrecerá a posibilidade de acceso igualitario aos bens culturais, independentemente do estrato económico e cultural de procedencia, actuando así

como axente de compensación social. Deste xeito, converterase nun axente mediador para a formación do alumnado nunha sociedade da información que demanda unha cidadanía capaz de consultar distintas fontes informativas, seleccionar de maneira crítica a información e construír de forma autónoma o coñecemento.

2. CONTEXTUALIZACIÓN.

A meirande parte do noso alumnado emprega a lingua castelá para se comunicar, dado que a maioría das familias emprega o castelán como lingua vehicular.

No que respecta á lectura, a competencia é baixa, habendo índices moitos menores en lingua galega. No eido das familias o hábito de lectura é escaso, e non en tódolos fogares teñen acceso a lecturas adaptadas á idade e as motivacións dos seus fillos e fillas. Polo tanto, os nosos esforzos centraranse na vinculación das familias e do alumnado cos libros e co hábito lector.

3. OBXECTIVOS

- Coñecer a organización básica da biblioteca e do material dispoñible. Coñecer o sistema de clasificación de material, uso do catálogo informatizado e localización segundo a sinalización.
- Coñecer a distribución de espazos fomentando a autonomía do alumnado: Arte, zona multisensorial, música, construcións, radio, investigación-traballo, zona de lectura e robótica.
- Considerar a biblioteca como un recurso para a aprendizaxe e o desenvolvemento de competencias.
- Fomentar o desenvolvemento de competencias AMI.
- Fomentar a creatividade no alumnado e o emprego do método científico mediante diferentes actividades.
- Potenciar o fomento da lectura e a competencia lingüística.

- Formar ao profesorado e ao alumnado no uso do programa de xestión Koha.
- Formar ao profesorado e ao alumnado no emprego dos recursos da biblioteca: espazo maker, radio, xogos de mesa...
- Avanzar cara unha biblioteca inclusiva, non paternalista, igualitaria, normalizadora, respectuosa e visibilizadora da diversidade como espazo educativo e de encontro.
- Contribuír á consecución dos obxectivos de desenvolvemento sostible da Axenda 2030, co noso Proxecto Documental Integrado: MaravillARTE.
- Facer da biblioteca un espazo de aprendizaxe, sendo esta o eixe vertebral do centro, con actividades de carácter transversal a tódalas áreas e materias.
- Publicitar as creacións propias e os diversos recursos a través da páxina web do centro e das redes sociais.

4. ORGANIZACIÓN DE ESPAZOS E TEMPOS PARA A LECTURA.

- ESPAZOS:

- ESPAZO DE LECTURA.

Zona con andeis baixos onde todo está ao alcance dos nenos e das nenas. Hai cadeiras baixas, pufs, coxíns, alfombras vinílicas e un "tipi". Tamén hai mesas e cadeiras altas para o traballo de consulta e investigación, estudo ou lectura e emprego dos xogos de mesa.

- ESPAZO MAKER.

• ROBÓTICA

Conta con 4 ipads, 4 tablets, 12 MBots, 6 BeeBots, 1 Robobloq qobo e un cubo holográfico para o uso guiado do alumnado.

• XOGOS DE MESA

Zona dotada de xogos que fomentan a aprendizaxe, a colaboración e o divertimento en equipo para os distintos niveis.

- CONSTRUCCIÓN

Conta con lotes de bloques e pezas de construción segundo o nivel evolutivo do alumnado.

- MÚSICA

Atópanse, neste recuncho, sofás, dous reprodutores de CD/DVDs con cascos para escoitar música e unha pantalla para ver vídeos.

- MESA DE LUZ

Está nun cuarto anexo dentro da propia biblioteca e servirá para desenvolver múltiples actividades co alumnado: xogos sensoriais, manipulativos, creativos, experimentación, debuxo, etc.

- ARTE

É un área con mesas e cadeiras. Hai gran número de gavetas con material para actividades relacionadas coa expresión plástica, onde o alumnado pode traballar a súa creatividade de forma libre ou guiada.

- CROMA

Zona dotada do fondo verde e teleprompter co fin da realización de diverso tipo de actividades.

- RADIO

Trátase doutro cuartiño anexo á biblioteca con xanela, equipado con todo o necesario para levar a cabo esta actividade.

- TEMPOS PARA A LECTURA E PARA O TRABALLO COA INFORMACIÓN.

Farase unha distribución horaria de xeito que cada grupo clase conte con dúas sesións de biblioteca á semana para facer o préstamo de fondos, traballos ou proxectos de diversa índole e emprego dos recursos existentes.

O resto das sesións semanais serán empregadas polos docentes segundo o precisen.

5. LIÑAS DE ACTUACIÓN PRIORITARIAS EN RELACIÓN CO PAPEL DA BIBLIOTECA ESCOLAR DO CENTRO.

- Familiarizarse co programa de xestión da biblioteca KOHA.
- Ser o eixe de coordinación do PDI do centro: *MarabillARTE* (as sete marabillas do mundo moderno).
- Fomentar o lema de Bibliotecas Escolares de Galicia 23-24.
- Fomentar o emprego da plataforma E-ELBE.2.
- Investir na provisión de fondos en distintos formatos, especialmente coa temática do PDI e recursos para o alumnado NEAE.
- Formar ós usuarios sobre a organización e distribución de fondos e sobre o Proxecto KOHA..
- Empregar o *makersapce* de forma habitual para o fomento da lectura e o desenvolvemento de competencias.
- Traballar no desenvolvemento de competencias AMI.
- Crear un programa de voluntariado nos niveis de 5º e 6º de E. Primaria.
- Potenciar o funcionamento da biblioteca como espazo de apoio e recursos para o alumnado con NEAE.
- Empregar un SAAC en vías a lograr unha biblioteca inclusiva.

- Fomentar o hábito de lectura diaria coma unha fonte de coñecemento e enriquecemento persoal.
- Traballar de forma coordinada co equipo de EDLG, o equipo TIC, o equipo ACE.
- Colaborar no desenvolvemento dos programas en marcha no centro: Erasmus+, Voz Natura, Contratos Programa (ARCO, PROA, Innova, Recupera), Plan Proxecta, Froita e Leite na Escola, Radio na Escola, Biblioteca Creativa, Lectura e Familias, Edixgal, Club de Ciencia, Robótica, Polos Creativos, Plurinfantil e Plurilingüe.
- Aumentar a implicación do profesorado no uso da biblioteca para fomento da lectura e desenvolvemento de competencias.
- Dinamizar a mascota da biblioteca.
- Fomentar o uso da biblioteca cara as familias como espazo de documentación e formación.
- Implicar ás familias na participación das actividades vinculadas á lectura e ao desenvolvemento da competencia lingüística que se leven a cabo dende a biblioteca e o centro.
- Difundir as actividades realizadas e a promoción de actividades nas redes sociais e na web do centro.

6. SECCIÓNS.

Cada aula contará coa súa propia biblioteca, que será seleccionada polos propios mestres co asesoramento dos membros de equipo de biblioteca.

Esta biblioteca poderá ser renovada cando se precise, en función das necesidades e intereses dos mestres e o alumnado, pero necesariamente ao finalizar cada trimestre.

7. RUTINAS DE LECTURA.

- Préstamo de libros: os alumnos poderán acceder ós libros da biblioteca para disfrutar do seu préstamo sempre acompañados dun mestre, que se encargará de facer dito préstamo no programa de xestión Koha .
- Préstamo de libros na plataforma dixital E-ELBE.2.
- Hora de ler: no horario lectivo se contempla un tempo para facer lectura individual, en parellas ou grupal e actividades de fomento da lectura de vinte minutos despois do recreo.
- Trimestralmente organizaranse horas de lectura compartida ou acompañamento lector.
- Mochila viaxeira: mochila con diferentes recursos que o alumnado leva a súa casa para o fomento da lectura en familia durante unha semana.
- Maleta viaxeira: solicitaremos maletas viaxeiras con distinta temática para favorecer o fomento da lectura e a práctica da oratoria.
- Traballos de investigación guiados polo equipo docente que favorezan o fomento da lectura.

8. RECURSOS HUMANOS.

- Docentes do centro educativo.
- Equipo de voluntariado de alumnado.
- Familias do alumnado que participen en actividades de fomento da lectura e desenvolvemento de competencias.

- Escritores, autores, ilustradores... invitados a participar en actividades co alumnado no centro educativo.

9. ITINERARIOS LECTORES.

1º EDUCACIÓN PRIMARIA
<ul style="list-style-type: none">• Un dragón en el jardín. Gemma Armengol. Ósar Julve. Ed. Algar• El pozo misterioso. Ana Alonso. Ed. Anaya• Avós, pirañas e outras historias. Rocío Bonilla Raya. Ed. Algar• A cor dos amigos. María Costa. Antonio Amago. Miniland
2º EDUCACIÓN PRIMARIA
<ul style="list-style-type: none">• Lupas y Nanai. Un misterio de agua. Diego Arboleda. Ana Zurita. Ed. Anaya.• Lupas y Nanai. Un misterio de fuego. Diego Arboleda. Ana Zurita. Ed. Anaya.• Benvido ao outro barrio. Os minimortos. Leticia Costas. Editorial Xerais.• Criando malvas. Os minimortos. Leticia Costas. Editorial Xerais.
3º EDUCACIÓN PRIMARIA
<p>Para atender á diversidade da aula en canto a ritmos de aprendizaxe, intereses e gustos, a elección das lecturas serán libres entre os libros seleccionados polas titoras.</p>

1º TRIMESTRE	2º TRIMESTRE	3º TRIMESTRE
Narrativa	Prensa	Cómic
4º EDUCACIÓN PRIMARIA		
<p>Para atender á diversidade da aula en canto a ritmos de aprendizaxe, intereses e gustos, a elección das lecturas serán libres entre os libros seleccionados polas titoras.</p>		
1º TRIMESTRE	2º TRIMESTRE	3º TRIMESTRE
Narrativa	Prensa	Cómic
5º EDUCACIÓN PRIMARIA		
<p><i>Os libros de lectura serán elixidos polo alumnado seguindo os criterios establecidos pola titora.</i></p>		
6º EDUCACIÓN PRIMARIA		
<p><i>Os libros de lectura serán elixidos polo alumnado seguindo os criterios establecidos pola titora.</i></p>		

10. ACTIVIDADES PROGRAMADAS E TEMPORIZADAS.

ACTIVIDADE	TEMPORALIZACIÓN	PARTICIPANTES	COORDINADOR

<p>Conmemoracións:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Carreira ENKI - Samaín/Magosto. - Día mundial do neno - Día I. da Eliminación da Violencia contra a Muller. - Día I. das Persoas con Discapacidade. - Nadal. - Día da Paz. - Día da Radio. - Entroido. - Día I. da Muller. - Benvinda da primavera - Semana do Libro. - Día Mundial contra o Acoso Escolar. - Semana das Letras Galegas. 	<p>1º TRI</p> <p>31/10/21</p> <p>20/11/22</p> <p>25/11/22</p> <p>3/12/22</p> <p>21/12/22</p> <p>30/01/23</p> <p>13/02/23</p> <p>9/02/23</p> <p>8/03/22</p> <p>22/03/23</p> <p>22-27/03/23</p> <p>02/05/23</p> <p>13-16/05/23</p>	<p>Todo o centro</p> <p>Todo o centro</p> <p>Todo o centro</p> <p>Todo o centro</p> <p>Todo o centro</p> <p>Todo o centro</p> <p>Todo o centro</p> <p>Todo o centro</p> <p>Todo o centro</p> <p>Todo o centro</p> <p>Todo o centro</p> <p>Todo o centro</p> <p>Todo o centro</p> <p>Todo o centro</p> <p>Todo o centro</p> <p>Todo o centro</p>	<p>EB</p> <p>EB+EDLG+ACE</p> <p>EB + ACE</p> <p>EB+TIC</p> <p>EB+EF</p> <p>EB</p> <p>EB</p> <p>EB</p> <p>EB+EDLG+EAE</p> <p>EB+TIC</p> <p>EB+EDLG+EAE</p> <p>EB</p> <p>EB+TIC</p> <p>EB+EDLG+EAE</p>
<p>Inauguración da Biblioteca</p>	<p>Outubro 2022</p>	<p>Todo o centro</p>	<p>EB</p>
<p>Actividades do programa Radio na Biblio (se o conceden)</p>	<p>1º, 2º, 3º TRI.</p>	<p>Todo o centro</p>	<p>EB</p>

Actividades do programa Biblioteca Creativa (se o conceden)	1º, 2º, 3º TRI.	Todo o centro	EB
Actividades do programa Lectura e Familias (se o conceden)	1º, 2º, 3º TRI.	Todo o centro	EB
Recomendacións para fomento da lectura de Días Internacionais.	1º, 2º, 3º	Todo o centro	EB
Día das Bibliotecas Escolares	24/10/21	Todo o centro	EB
Escola de familias	1º, 2º, 3º	Docentes e familias	EB
A familia tamén conta	1º, 2º, 3º	Alumnos e familias	EB
Actividades de animación á lectura	1º, 2º, 3º	Todo o centro	EB
Encontros con escritores e ilustradores	1º, 2º, 3º	Todo o centro	EB
Intercambio de correspondencia con outros centros.	1º, 2º, 3º	5º, 6º EP	EB
Sesións de acompañamento lector	1º, 2º, 3º	Todo o centro	EB

RECURSOS MATERIAIS

Os recursos materiais para levar a cabo as actividades son todos os que están presentes na biblioteca, que inclúen tanto fondos de literatura e información como os materiais do makerspace, mencionados con anterioridade.

Tamén contamos cun presuposto para invertir en aqueles recursos que consideremos necesarios para o axeitado desenvolvemento das actividades.

11. LER EN FAMILIA:

- A mochila viaxeira.
- A familia tamén conta.
- Préstamo de fondos ás familias.
- Guía de lectura para períodos non lectivos.

12. SEGUIMIENTO E AVALIACIÓN

Crterios de avaliación:

- Avaliar as actividades realizadas e recoller as propostas de mellora por parte de toda a comunidade educativa.
- Contabilizar o uso da biblioteca escolar e o número de préstamos realizados.
- Valorar as preferencias do material empregado.
- Valorar a adecuación das actividades programadas para o fomento de lectura, da creatividade e formación de usuarios e de educación para o acceso á información.
- Estimar o grado de colaboración e participación nas actividades complementarias por parte das familias, da ANPA...
- Publicitar as creacións propias e as actividades levadas a cabo.

Procedementos de avaliación:

- Recollida das suxestións do claustro, do alumnado e das familias.
- Rexistro do número de préstamos global e por titorías e de preferencias dos usuarios/as.
- Enquisa de avaliación de todas as actividades programadas.
- Enquisa sobre o grado de colaboración e participación da comunidade educativa.

Indicadores e instrumentos de avaliación:

Enquisas, cuestionarios, listas de control, posta en común e producións de diversas características.

13. EQUIPO DE BIBLIOTECA

Nome Coordinador/a	Horas redución	Nivel/Especialidade
Noemi González Rodríguez	3	E.R.E.
Nome equipo apoio/dinamización		Nivel/Especialidade
Cristina Sanmartín García		Titora E.I.A
M ^a José Abad Fernández		Titora 1º EP
Ana Galdo Rodríguez		l. Estranxeira
Sergio López Mourón		E. Física
Mónica Tomé Santiago		E.R.C.
Eva Conchouso Fernández		Titora 2º EP

21. PLAN DE BIBLIOTECA. CONCRECIÓN ANUAL

- Constitución do equipo.

Nome Coordinador/a	Horas reducción	Nivel/Especialidade
Noemi González Rodríguez	3	E.R.E
Nome equipo apoio/dinamización		Nivel/Especialidade
María José Abad Fernández		Titora 1º EP
Ana María Galdo Rodríguez		L. Estranxeira (Inglés)
Sergio López Mourón		E.F.
Eva Conchouso Fernández		Titora 2º EP
Cristina Sanmartín García		Titora E.I. A
Mónica Tomé Santiago		E.R.C.

- Horario de funcionamento da biblioteca.

Horarios funcionamento biblioteca	
Horario de apertura con atención do equipo de biblioteca en horario lectivo	4 sesións
Horario de apertura en horario non lectivo.	6 sesións
Horario para a coordinación de biblioteca.	1 sesión

- Concreción anual dos obxectivos.
 - Familiarizarse co programa de xestión da biblioteca KOHA.
 - Ser o eixe de coordinación do PDI do centro: *MarabillARTE, as sete marabillas do mundo moderno.*
 - Fomentar o lema de Bibliotecas Escolares de Galicia 23-24.
 - Traballar os Obxectivos de Desenvolvemento Sustentable da Axenda 2030.

- Fomentar o emprego da plataforma E-ELBE.2.
- Investir na provisión de fondos en distintos formatos, especialmente coa temática do PDI e recursos para o alumnado NEAE.
- Formar ós usuarios sobre a organización e distribución de fondos e sobre o Proxecto KOHA..
- Empregar o *makersapce* de forma habitual para o fomento da lectura e o desenvolvemento de competencias.
- Traballar no desenvolvemento de competencias AMI.
- Crear un programa de voluntariado nos niveis de 5º e 6º de E. Primaria.
- Potenciar o funcionamento da biblioteca como espazo de apoio e recursos para o alumnado con NEAE.
- Empregar un SAAC en vías a lograr unha biblioteca inclusiva.
- Fomentar o hábito de lectura diaria coma unha fonte de coñecemento e enriquecemento persoal.
- Traballar de forma coordinada co equipo de EDLG, o equipo TIC, o equipo ACE.
- Colaborar no desenvolvemento dos programas en marcha no centro: Erasmus+, Voz Natura, Contratos Programa (ARCO, PROA, Innova, Recupera), Plan Proxecta, Froita e Leite na Escola, Radio na Escola, Biblioteca Creativa, Lectura e familias, Edixgal, Club de Ciencia, Robótica, Polos Creativos, Plurinfantil e Plurilingüe.
- Aumentar a implicación do profesorado no uso da biblioteca para fomento da lectura e desenvolvemento de competencias.
- Dinamizar a mascota da biblioteca.
- Fomentar o uso da biblioteca cara as familias como espazo de documentación e formación.
- Implicar ás familias na participación das actividades vinculadas á lectura e ao desenvolvemento da competencia lingüística que se leven a cabo dende a biblioteca e o centro.

- Difundir as actividades realizadas e a promoción de actividades nas redes sociais e na web do centro.
- Actividades programadas para a consecución dos obxectivos.
Véxase a Plan Anual de Lectura (PAL).

22. PAUTAS E CRITERIOS XERAIS SOBRE TAREFAS EXTRAESCOLARES

Creemos que as tarefas extraescolares teñen diferentes efectos positivos:

- Crear hábito de estudo: ensinan ao alumnado a desenvolver habilidades e técnicas de estudio.
- Adquirir responsabilidades: contribúen ao aprendizaxe e á administración eficaz do seu tempo.
- Permiten ás familias saber o que o alumnado está aprendendo.

Observamos que o alumnado que ten hábito de estudo rende mellor e obtén mellores resultados, diferencia que se acentúa a medida que sube o nivel. Consideramos que é un plan flexible, que cada mestre pode adaptar en función das circunstancias da aula, a programación, o calendario ou outras actividades .

23. PLAN DE INTEGRACIÓN DAS TIC. CONCRECIÓN ANUAL. ABALAR/EDIXGAL PLAN DE INTEGRACIÓN DAS TIC. CONCRECIÓN ANUAL.

- Constitución do equipo.

Nome Coordinador/a	Horas reducción	Nivel/Especialidade
Francisco J. Suárez Santiago	1	Orientación

Nome equipo apoio/dinamización	Nivel/Especialidade
Borja Barreiro Iglesias	PT
Emma María Taboada Solla	5º EP

Obxectivo: Revisar os equipos informáticos do centro antes do comezo do curso			
Acción 1	Revisar os equipos informáticos do centro antes do comezo do curso		
	Temporalización		
	1º T ☒	2º T ☐	3º T ☐
Indicador	Todos os equipos informáticos que emprega o profesorado funciona correctamente.		
Responsables	Equipo TIC		
Recursos e materiais	Ordenadores do centro		

Obxectivo: Configurar e manter os equipos do alumnado

Acción 2	Configurar e manter os equipos do alumnado		
	Temporalización		
	1º T ☒	2º T ☒	3º T ☒
Indicador	Todos os equipos informáticos que emprega o alumnado de 3º e 4º funciona correctamente.		
Responsables	Equipo TIC		

Obxectivo: Manter os equipos informáticos do centro en boas condicións

Acción 3	Manter os equipos informáticos do centro en boas condicións		
	Temporalización		
	1º T ☒	2º T ☒	3º T ☒
Indicador	Todos os equipos informáticos que emprega o profesorado funcionan correctamente.		
Responsables	Equipo TIC		

Obxectivo: Actualizar os medios de difusión do centro: Facebook, Instagram e Web.

Acción 4	Actualizar os medios de difusión do centro		
	Temporalización		
	1º T ☒	2º T ☒	3º T ☒
Indicador	As diferentes saídas e conmemoracións ou proxectos nos que esteamos implicados serán compartidos coa comunidade educativa		
Responsables	Equipo TIC		
Recursos e materiais	Cámara de fotos e de vídeo		

Obxectivo: Axudar na resolución de dúbidas informáticas que xurdan ao profesorado.

Acción 5	Axudar na resolución de dúbidas informáticas que xurdan		
	Temporalización		
	1º T ☒	2º T ☒	3º T ☒
Indicador	O profesorado pode traballar correctamente cos equipos informáticas e coas aplicacións.		
Responsables	Equipo TIC		

Obxectivo: Actualizar a Aula Virtual

Acción 6	Dar acceso a todo o alumnado e profesorado do centro.		
	Temporalización		
	1º T ☒	2º T ☒	3º T ☒
Indicador	Correcto funcionamento da plataforma Aula Virtual.		
Responsables	Equipo TIC		

Obxectivo: Recompilar e difundir material sobre o proxecto de centro e outros documentos

Acción 7	Recompilar e difundir material sobre o proxecto de centro		
	Temporalización		
	1º T ☒	2º T ☒	3º T ☒
Indicador	Enviar a toda a comunidade educativa recursos dixitais sobre o proxecto anual de centro: vídeos, cortos, imaxes...		
Responsables	Equipo TIC		

24.ABALAR/EDIXGAL. CONCRECIÓN ANUAL.

Nome Coordinador	Horas reducción	Nivel/Especialidade
Borja Barreiro Iglesias	1	Pedagogía Terapéutica
Nome equipo apoio/dinamización		Nivel/Especialidade
Emma María Taboada Solla		5º EP
Nuria Barros Presas		Música
Ana María Galdo Rodríguez		Inglés
Sergio López Mourón		Educación Física
Mónica Tomé Santiago		Relixión Católica
Noemí González Rodríguez		Relixión Evanxélica
Carla García Romero		6º EP
Francisco J. Suárez Santiago		Orientador
Cristina Casal Casalderrey		Audición e Linguaxe

Curso	Nº grupos	Nº alumnos	Nº materias	Nº Profesores participantes	Faise uso do espazo Abalar polas familias
5º EP	1	15	10	8	Sí
6º EP	1	22	10	9	Sí

Obxectivo: Manter os equipos informáticos do alumnado Edixgal en boas condicións e actualizados.

Acción 1	Manter os equipos informáticos do alumnado Edixgal en boas condicións		
	Temporalización		
	1º T ☒	2º T ☒	3º T ☒
Indicador	Todos os equipos informáticos que emprega o alumnado de 5º e 6º funciona correctamente.		
Responsables	Borja Barreiro Iglesias		

Obxectivo: Dar información ás familias e profesorado sobre o programa Edixgal

	Dar información ás familias e profesorado sobre o programa
--	--

Acción 2	Edixgal		
	Temporalización		
	1º T ☒	2º T ☒	3º T ☒
Indicador	Todo o profesorado é quen de traballar co programa Edixgal e as familias coñecen o seu funcionamento.		
Responsables	Borja Barreiro Iglesias		

Obxectivo: Crear as contas para o acceso á plataforma EVA			
Acción 3	Crear as contas para o acceso á plataforma EVA		
	Temporalización		
	1º T ☒	2º T ☒	3º T ☒
Indicador	Todo o alumnado ten a súa conta para acceder á plataforma		
Responsables	Borja Barreiro Iglesias		

Obxectivo: Resolver as incidencias do proxecto Edixgal			
Acción 4	Resolver as incidencias do proxecto Edixgal		
	Temporalización		

	1º T ☒	2º T ☒	3º T ☒
Indicador	O profesorado e alumnado pode traballar correctamente cos equipos do programa Edixgal		
Responsables	Borja Barreiro Iglesias		

Obxectivo: Axudar na resolución de dúbidas da Plataforma EVA.			
Acción 5	Axudar na resolución de dúbidas do proxecto Edixgal		
	Temporalización		
	1º T ☒	2º T ☒	3º T ☒
Indicador	O profesorado e alumnado pode traballar correctamente cos equipos informáticas e coas aplicacións do programa Edixgal.		
Responsables	Borja Barreiro Iglesias		

Existe un procedemento de avaliación interna do proxecto que funciona da seguinte maneira.

O procedemento de avaliación interna farase anualmente e valoraranse os seguintes indicadores e a través dunha escala de Likerd, onde 1 significa en total desacordo e 5 moi de acordo.

	1	2	3	4	5
--	---	---	---	---	---

Alumnado					
1. Adapto use ao uso do ordenador como medio educativo.					
2. Empregaron o libro dixital de forma satisfactoria.					
3. Dominan as aplicacións básicas de ofimática e de navegación.					
4. Emprega o navegador e os recursos da web para as tarefas.					
5. O nivel dos traballos entregado é adecuado para a súa idade.					
6. O índice de entrega de traballos é alto.					
Profesorado					
7. O titor cumpriu coas obrigas respecto ao número de tarefas.					
8. O titor cumpriu coas obrigas respecto ao tipo de tarefas.					
9. Os especialistas propuxeron as tarefas mínimas na AV.					

10. Empregáronse recursos da web como complemento ás clases.					
Familias					
11. O nivel de satisfacción do proxecto é alto.					
12. Non houbo problemas polo uso do ordenador na casa.					
Mantemento e problemas técnicos					
13. O coordinador tivo todo a punto a principio de curso.					
14. As incidencias leves resolvéronse por parte do coordinador.					
15. As incidencias externas e graves foron resoltas.					
16. As incidencias externas graves resolvéronse axiña.					
17. O libro dixital funcionou correctamente.					
18. Non houbo problemas de conexión á rede.					
19. A batería dos equipos foi suficiente para pasar unha					

xornada.					
20. A aula virtual funcionou correctamente.					

25. PLAN DE FOMENTO DE HÁBITOS DE ESTILO DE VIDA SAUDABLE

Actividade	Data prevista	Curso implicado	Profesorado responsable
Calendario de merendas saudable	Todo o curso	Todo o centro	Todo o claustro

26. ADDENDA DO PROXECTO LINGÜÍSTICO

1.1. RESULTADOS DA ENQUISA SOBRE A LINGUA PREDOMINANTE EN EDUCACIÓN INFANTIL

Na enquisa realizada ás familias de Educación Infantil unha maioría respondeu que a lingua materna dos nenos e nenas é o castelán. A criterio do profesorado usarase maiormente a lingua galega, coidando a adquisición paulatina das dúas linguas.

1.2. CONSTITUCIÓN DO EQUIPO DE DINAMIZACIÓN DE LINGUA GALEGA

O Equipo de Dinamización da Lingua Galega está formado polos seguintes membros:

- Patricia Pousada González, titora de 4º curso de Ed. Primaria.
- Cristina Casal Casalderrey, especialista en Audición e Linguaxe.

- Jacobo Lema Alves, PROA.

* Coordinadora: Yolanda Méndez Martínez, titora de Ed. Infantil.

1.3. VALORACIÓN DOS PROGRAMAS E ACTIVIDADES PARA O FOMENTO DA LINGUA GALEGA REALIZADOS NO CURSO ANTERIOR E PROPOSTAS DE MELLORA PARA O CURSO SEGUINTE

Os programas e as actividades realizadas o curso anterior foron valoradas positivamente en xeral.

Os programas e actividades para o fomento da lingua galega son fundamentais para preservar e enriquecer a nosa identidade cultural. No contexto dun centro educativo, existen diversas maneiras de promover o uso e aprendizaxe do galego. Así, as propostas de mellora de cara a este curso son:

- Aumentar o uso do galego nas respostas por parte das familias e as notificacións por parte do centro.
- Impulsar o achegamento a obras escritas en galego, non só as do autor homenaxeado nas Letras Galegas.
- Ampliar e ofertar material audiovisual en lingua galega.
- Fomentar o uso do galego a través das diferentes actividades propostas.
- Tratar de empregar a lingua galega durante a realización dos obradoiros incorporados dentro dos contextos.
- Promover a realización de actividades que fomenten o uso do galego, tales como: un club de lectura, talleres de escritura, concursos de poesía e narrativa...

1.4. ACTIVIDADES QUE SE VAN A DESENVOLVER AO LONGO DO CURSO PARA O FOMENTO E DINAMIZACIÓN DA LINGUA GALEGA

Obxectivo: Poñer a disposición do profesorado canta información e medios sexa

posible para conseguir unha efectiva normalización no uso do idioma galego participando nas distintas actividades propostas por diferentes institucións.

Obxectivos Específicos:

En relación coa contorna:

- 1- Identificar os elementos máis importantes das celebracións tradicionais.
- 2- Intensificar os vínculos coas entidades de tradición popular.

En relación co alumnado:

- 3- Utilizar as TICs como recursos e ferramentas para favorecer o interese pola lingua e divulgar a cultura pola rede.

En relación ao profesorado:

- 4- Diseñar actividades que dean pulo ao uso do galego nos distintos estamentos da comunidade educativa.

En relación ao centro:

- 5- Favorecer a presenza de asociacións deportivas, culturais e musicais no centro.
- 6- Promover a comunicación en lingua galega.
- 7- Favorecer a participación das familias do alumnado nas actividades lúdicas e educativas do centro.
- 8- Involucrar a toda comunidade educativas nas actividades do centro.

	Celebración do Samaín e o Magosto		
Acción 1	Temporalización		
	1º T ☒	2º T ☐	3º T ☐
Indicador	Interiorización das características destas celebracións.		

Responsables	Todo o profesorado.		
Recursos e materiais	Elementos representativos (cabazas, castañas, froitos do outono...) aportados pola comunidade educativa.		
Acción 2	Día Internacional da Muller Traballadora		
	Temporalización		
	1º T ☐	2º T ☒	3º T ☐
Indicador	Interiorización por parte do alumnado da importancia da muller na sociedade.		
Responsables	Profesorado do centro.		
Recursos e materiais	Material audiovisual, material funxible.		
Acción 3	Día da Radio		
	Temporalización		
	1º T ☐	2º T ☒	3º T ☐
Indicador	Promoción da expresión oral en lingua galega.		
Responsables	EDLG, EACE, equipo de biblioteca e equipo TIC.		

Recursos e materiais	Material audiovisual.		
Acción 4	Día da Poesía		
	Temporalización		
	1º T ☐	2º T ☒	3º T ☐
Indicador	Achegamento ás manifestacións literarias en galego e estimulación da memorización.		
Responsables	EDLG e EACE.		
Recursos e materiais	Material audiovisual e material literario.		
Acción 5	Día das Letras Galegas		
	Temporalización		
	1º T ☐	2º T ☐	3º T ☒
Indicador	Execución de actividades diversas para experimentar diferentes manifestacións culturais.		
Responsables	EDLG e EACE.		

Recursos e materiais	Actuación, traballo sobre o autor.
-----------------------------	------------------------------------

Obxectivos Específicos:

En relación co alumnado:

- 1- Valorar positivamente o uso da lingua galega en calquera contexto, eliminando estereotipos e prexuízos sociais.

En relación coa contorna:

- 2- Coñecer a nosa cultura e patrimonio natural a través das aportacións locais.
- 3- Colaborar coas manifestacións populares propias da localidade de Marín.

En relación ao centro:

- 4- Intercambiar coñecementos e experiencias cos demais centros.
- 5- Participar en actividades culturais ou deportivas organizadas por outros organismos: asociacións, concellos...

Acción 2	Fío musical en galego		
	Temporalización		
	1º T ☐	2º T ☐	3º T ☒
Indicador	Recoñecemento de música popular e actual en galego.		
Responsables	EDLG e mestra de música.		

Recursos e materiais	Fío musical do centro.
-----------------------------	------------------------

1.5. MODIFICACIÓNS NA IMPARTICIÓ DE MATERIAS EN LINGUA(S) ESTRANXEIRA(S), INFORMACIÓ SOBRE OS CAMBIOS APROBADOS POLO CENTRO E AUTORIZADOS POLA CONSELLERÍA COMPETENTE EN MATERIA DE EDUCACIÓ

No PE do centro recóllese que as áreas que se imparten en lingua galega son as seguintes: Lingua Galega, Ciencias Naturais, Ciencias Sociais, Educación Artística (plástica) e Educación Física.

27. PLAN DE ATENCIÓ Á DIVERSIDADE. CONCRECIÓ ANUAL

1.1. CONSTITUCIÓ DO DO

De acordo coa composición establecida no artigo 4 do Decreto 120/1998, do 23 de Abril, polo que se regula a orientaci3n na Comunidade Aut3n3mica de Galicia, no presente curso os compoñentes do DO son:

- Borja Barreiro Iglesias: Especialista en Pedagogía Terap3utica.
- Cristina Casal Casalderrey,: Especialista en Audici3n e Linguaxe.
- Cristina Sanmartín García: Coordinadora de EI e Directora do centro.
- Eva Conchouso Fernández: Coordinadora de 1º ciclo.
- Patricia Pousada González: Coordinadora de 2º ciclo.
- Carla García Romero: Coordinadora de 3º ciclo.
- Noemí González Rodríguez: Secretaria do centro
- Sergio López Mour3n: Xefe de estudos
- Jacobo Lema Alves: Mestre de apoio programa PROA
- Francisco J. Su3rez Santiago: Xefe do Departamento de Orientaci3n

1.2. ANÁLISE DA SITUACIÓN DE PARTIDA E VALORACIÓN DAS NECESIDADES CON RELACIÓN AO TIPO DE ALUMNADO E Á OFERTA EDUCATIVA DO CENTRO.

O Plan Xeral de Atención á Diversidade do centro recolle as liñas xerais que enmarcan a atención á diversidade e as actuacións a desenvolver para a adecuación da resposta educativa á totalidade do alumnado do centro.

Ao comezo de cada curso, o departamento de orientación elaborará a proposta da concreción anual deste Plan, coas actuacións e medidas específicas que se desenvolverán ao longo do curso e que formará parte da programación xeral anual. Art.11.4 do D 229/2011, do 7 de decembro. Art.74.2 da Orde 8/09/2021.

No presente documento recóllense, pois, as principais medidas de atención á diversidade a desenvolver categorizadas en ordinarias e extraordinarias, os mestres responsables de cada actuación, os alumnos ás que van dirixidas e a duración previsible. Hai que ter en conta que tales actuacións constitúen o punto de partida, que pode modificarse ao longo do curso para adaptarse aos cambios que se produzan.

A descrición das mesmas e a normativa que as desenvolve e/ou recolle figura no PXAD.

Despois de analizar a información do curso anterior contida nas sesións de avaliación

- Valorar as necesidades educativas no ámbito da orientación dos alumno/as do noso contorno e deseñar, desenvolver e avaliar programas específicos de intervención.
- Deseñar accións encamiñadas á atención temperá e á prevención de dificultades ou problemas de desenvolvemento ou de aprendizaxe derivadas tanto de condicións desfavorables como das altas capacidades que presenten os alumnos/as.
- Participar na avaliación psicopedagóxica e no deseño e desenvolvemento de medidas de atención a diversidade.

- Facilitarlle ó alumnado o apoio e o asesoramento necesario para afrontar os momentos escolares máis decisivos ou de maior dificultade, como ingreso no centro, o cambio de ciclo ou etapa.
- Elaborar de acordo coas directrices establecidas pola comisión de coordinación pedagóxica, as propostas do plan de orientación académica e do plan da acción tutorial, así como coordinalo profesorado e ofrecerlle soporte técnico para o desenvolvemento destes plans.
- Participar na elaboración dos proxectos educativo e curricular do centro, incidindo nos criterios de carácter organizativo e pedagóxico para a atención ó alumnado con necesidades específicas de apoio educativo e nos principios de avaliación formativa e, cando cumpra, na adecuación dos criterios de promoción.
- Impulsar a participación do profesorado en programas de investigación e innovación educativa nos ámbitos relativos a hábitos de traballo intelectual, programas de ensinar a pensar, habilidades sociais, técnicas de dinámica de grupos e en calquera outros relacionados co seu ámbito de actuación.
- Promover a cooperación entre o centro e as familias, implicándoas no proceso educativo dos seus fillos.

1.3. PROPOSTA DE MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE DO ALUMNADO CONTANDO COS RECURSOS EXISTENTES NO CENTRO

TIPO	MEDIDAS	RESPONSABLE	DESTINATARIOS	DURACIÓN PREVISIBLE
ORD	Programa de desenvolvemento da conciencia fonolóxica. Introdución do programa PICLE, se é			

	<p>o caso.</p> <p>Estas actuacións teñen como obxectivo o reforzo das habilidades relacionadas coa aprendizaxe lectora na procura da súa mellora na área de linguaxes: comunicación e representación.</p>	Mestra de AL	EI	Todo o curso
ORD	Reforzo educativo	Mestres/as das distintas áreas	Alumnos con dificultades	Conforme á evolución do alumnado. A criterio do profesorado.
ORD	Diversificación e adecuación de instrumentos, tempos e procedementos de avaliación	Todo o profesorado deste alumnado	ANEAE	Todo o curso

ORD	Plan específico de reforzo ou recuperación e apoio para repetidores. Plan específico de recuperación para alumnado que promocióne de curso con algunha área con cualificación negativa	Profesorado das áreas correspondentes	Alumnado repetidor con áreas non superadas	Conforme á evolución do alumnado. A criterio do profesorado.
ORD	Desenvolvemento integrado no currículo da competencia social e educación en valores.	Titores	Todo o alumnado	Todo o curso

TIPO	MEDIDAS	RESPONSABLE	DESTINATARIOS	DURACIÓN PREVISIBLE
ORD	Programa HHSS (Habilidades Sociais)	Titores e Orientador	Todo o alumnado	Todo o curso

ORD	Plan acollida	Titores e Orientador	Alumnado de nova incorporación	Todo o curso
ORD	Plan acollida	Titores e Orientador	Familias do alumnado	Todo o curso
ORD	Aula de atención educativa e convivencia.	Pendente de organización	Alumnado disruptivo	Todo o curso
ORD	Outras actuacións: metodoloxía, organización de espazos, diversificación de recursos, etc.	Profesorado das distintas áreas	Todo o alumnado	Todo o curso
EXT	Apoio	Profesores de PT- AL- profesorado con dispoñibilidade horaria asignado polo equipo directivo a este fin	ACNEAE	Conforme á evolución do alumnado
EXT	ACS	Xefe de estudos, orientador,	ACNEAE	Curso 2023-2024

		profesorado das distintas áreas e de apoio especializado		
--	--	--	--	--

1.4. CONCRECIÓN DO CRONOGRAMA DE ACTUACIÓN QUE FIGURA NO ANEXO DO DOCUMENTO PLAN DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE E CALENDARIO DE REUNIÓNS MENSUAIS DE SEGUIMENTO DE ALUMNADO

Datas	Tarefas	Responsables	Recursos
1ª semana de setembro	Constitución do DO	XD Orientación	Recursos do departamento
2ª semana de setembro	Contacto co alumnado con NEAE: xornadas de acollida para os novos e para as súas familias	XD Orientación	Informes de anos anteriores e de centros adscritos así como de centros de procedencia de novo alumnado
2ª semana de setembro	Valoración das necesidades iniciais	Xefatura de estudos	Informes obtidos nas reunións
2ª semana de setembro	Elaboración de horarios do departamento	Xefatura de estudos	Recursos do departamento

		XD orientación	
2ª e 3ª semana de setembro	Aplicación das avaliacións iniciais de EP.	Xefatura de estudos (planifica e coordina) Titores aplican	Recursos do departamento
3ª e 4ª semana de setembro	Becas NEAE	XD Orientación	Recursos do departamento
1ª semana de outubro	Realización da concreción anual do PAD	XD Orientación	Datos dos alumnos
1ª semana de outubro	Realización da concreción anual do PAT	XD Orientación Titores	Datos dos alumnos
1ª semana de outubro	Entrega de resultados das Avaliacións iniciais en EP.	Xefatura de estudos Titores XD orientación	Recursos do departamento
1ª semana de outubro	Distribución de apoios	XD Orientación e profesorado especialista: PT e AL	Informes obtidos na avaliación inicial
Mes de outubro	1ª Reunión de	Xefatura de	Datos do

	coordinación pedagóxica	estudos (planifica e coordina) XD orientación (asesora e apoia) Titores (dirixen as reunións)	alumnado
4ª semana de outubro	Elaboración de programas e actuacións xurdidas das reunións de coordinación	XD Orientación	Recursos do departamento
Novembro	Elaboración das ACS	XD Orientación e profesores afectados	Recursos do departamento
Decembro	Participación nas sesións da 1ª avaliación	XD Orientación e profesorado especialista: PT e AL	Informes obtidos na avaliación inicial
Xaneiro	Elaboración de programas e actuacións xurdidas das reunións da 1ª avaliación e revisión das que xa están en marcha	XD Orientación	Informes obtidos na 1ª avaliación

1ª semana de Febreiro	Realización de probas de agudeza visual e lateralidade	XD Orientación	Recursos do departamento
Febreiro	Visita a centros adscritos	XD orientación Titores de 6º EP	Informes do alumnado
Marzo	Participación nas sesións da 2ª avaliación	XD Orientación e profesorado especialista: PT e AL	Informes obtidos ao longo do trimestre
Abril	Aplicación de Bateria de probas de Aptitudes Académicas	XD Orientación	Recursos do departamento
Maio	Preparación Informes final de etapa	XD orientación Titores de 6º EP	Informes do alumnado
4ª semana de maio	Entrega aos titores de materiais necesarios para cumprimentar o Consello orientador	XD Orientación	Recursos do departamento
	Participación nas sesións da avaliación final	XD Orientación e profesorado especialista: PT e AL	Informes obtidos ao longo do curso

Xuño	Preparación de informes de alumnado con NEAE	XD Orientación e profesorado especialista: PT e AL	Informes obtidos ao longo do curso
	Realización Plans específicos alumnado con materias pendentes repetidor e Reforzo Educativo	XD Orientación e profesorado	Modelos PRIM -Plan específico alumnado con materias pendentes -Plan específico alumnado repetidor -Plan específico Reforzo Educativo
1ª semana de xullo	Elaboración da memoria do departamento	XD Orientación	Información recollida ao longo do curso
Xullo	Elaboración de listaxe de alumnos propostos para medidas de atención de atención á diversidade para o vindeiro curso	XD Orientación e profesorado especialista: PT e AL	Informes obtidos ao longo do curso
Todo o curso	Atender ás demandas	Calquera membro	Recursos do

	do profesorado e do alumnado	do departamento segundo demandas	departamento
Todo o curso	Asesoramento e apoio na CCP aos diferentes departamentos na programación e desenvolvemento de tarefas	XD Orientación e PT	Recursos do departamento
Todo o curso	Colaborar na planificación, desenvolvemento, seguimento e avaliación dos plans e programas levados a cabo no centro	XD orientación en colaboración cos outros membros da comunidade educativa implicados	Recursos do departamento
Todo o curso	Realización de Avaliacións psicopedagóxicas	XD orientación en colaboración co profesorado especialista: PT e AL	Recursos do departamento

1.5. PROFESORADO RESPONSABLE DO ALUMNADO CON NEAE E HORAS DE COORDINACIÓN ENTRE O PROFESORADO TITOR E PT/AL

O profesorado responsable do alumnado con NEAE son todos os mestres que inciden no alumnado con estas características. Os titores, en primeiro lugar, os mestres especialistas que lle imparten docencia e o profesorado especialista: PT e AL.

As horas de coordinación entre os titores /as e os especialistas de PT e AL serán os martes de 17 a 18 horas segundo o calendario de reunións que estableza o equipo directivo do centro.

1.6. LISTAXE DE ALUMNADO CON NEAE ATENDIDO POR PT, AL, ATE.

Envíase en documento independente, a fin de evitar a súa difusión nos órganos de goberno polo tema da protección de datos.

28.PLURILINGÜISMO

28.1. PROFESORADO RESPONSABLE

Nome Coordinador/a	Horas redución
Ana María Galdo Rodríguez	1
Nome profesores AICLE/CLIL	Nivel/Especialidade
Ana María Galdo Rodríguez	4º, 5º e 6º/Plástica
María José Abad Fernández	1º, 2º e 3º/Plástica
Eliot Rhys Banks (Auxiliar de conversa)	EI-EP

1.1. SECCIÓNS BILINGÜES/PLURINFANTIL/ CENTROS PLURILINGÜES

Curso	Nº grupos	Nº alumnado total	Autorización dos pais	Materias	Lingua na que se imparte
Inf. A	1	13	Plurinfantil	Psicomot.	Inglés
Inf. B	1	13	Plurinfantil	Psicomot.	Inglés
1º	1	15	Plurilingüe	Plástica	Inglés
2º	1	16	Plurilingüe	Plástica	Inglés
3º	1	7	Sí ☒ Non ☐	Plástica	Inglés/Galego
4º	1	9	Sí ☒ Non ☐	Plástica	Inglés/Galego
5º	1	15	Sí ☒ Non ☐	Plástica	Inglés/Galego
6º	1	22	Sí ☒ Non ☐	Plástica	Inglés/Galego

1.2. MECANISMOS DE SEGUIMIENTO E AVALIACIÓN DO PROGRAMA PLURILINGÜE OU SECCIÓNS BILINGÜES

Haberá unha reunión semanal na que se fará un seguimento das actividades levadas a cabo por parte das especialistas e do auxiliar de conversa, se é preciso farnase as modificacións necesarias para mellorar.

A avaliación farase no mes de maio.

1.3. MECANISMOS DE SEGUIMIENTO E AVALIACIÓN DO AUXILIAR DE CONVERSA

Nome Auxiliar de conversa	Horas lectivas semanais
Eliot Rhys Banks	7(+1 coordinación coas mestras implicadas na sección bilingüe)
Nome do centro co que comparte	CEIP Torre-Cela (centro base)
Tarefas	
Asiste aos/ás docentes CLIL como apoio lingüístico na aula	Sí ☒ Non ☐
Apoia aos/ás docentes CLIL na planificación das clases e na elaboración de materiais didácticos	Sí ☒ Non ☐
Asiste aos/ás docentes de lingua estranxeira como apoio lingüístico na aula	Sí ☒ Non ☐

27. PLAN DE CONVIVENCIA. CONCRECIÓN ANUAL

Nome Coordinador/a	Nivel/Especialidade
Cristina Sanmartín García	DIRECTORA/INFANTIL
Nome equipo dinamización de convivencia	Nivel/Especialidade
Iván González Fernández	Representante familias
Borja Barreiro Iglesias	Representante profesorado

Vanessa Guimeráns Dopazo	Representante sector servizos
--------------------------	----------------------------------

Obxectivo: Presentación do plan de convivencia ás familias, profesorado e alumnado.

Acción 1	A través da web do centro		
	Temporalización		
	1º T ☒	2º T ☐	3º T ☐
Indicador	Interiorización das normas de convivencia.		
Responsables	Toda a comunidade educativa.		

Obxectivo: Unificación de criterios entre todo o profesorado, en caso de conflito.

Acción 1	Resolución de dúbidas e documentos accesibles para a súa consulta		
	Temporalización		
	1º T	2º T	3º T

	☒	☒	☐
Indicador	Coordinación de todo o profesorado na aplicación das normas de convivencia		
Responsables	Todo o profesorado		
Acción 2	Orientación por parte do DO para a revisión do plan.		
	Temporalización		
	1º T ☒	2º T ☒	3º T ☐
Indicador	Propostas axeitadas e materiais para resolución de conflitos		
Responsables	DO		

Obxectivo: Negociar as normas acordadas co grupo clase para ser asumidas por todos

Acción 1	Publicitar as normas de convivencia entre a comunidade educativa.		
	Temporalización		
	1º T ☒	2º T ☒	3º T ☐

Indicador	Normas visibles en espazos comúns		
Responsables	Todo o profesorado		
Acción 2	Fomento de valores democráticos de convivencia e tolerancia		
	Temporalización		
	1º T ☒	2º T ☒	3º T ☒
Indicador	Empregar e respectar as decisión escoitando a todas as partes implicadas		
Responsables	Mestres e alumnos e alumnas		

Obxectivo: Celebrar o día da paz e non violencia			
Acción 1	Celebración do Día da Paz e non violencia.		
	Temporalización		
	1º T ☐	2º T ☒	3º T ☐
Indicador	Participación da comunidade educativa		
Responsables	Todo o profesorado		

28.PLAN PROXECTA

Plan Proxecta			
Descrición do programa	PROXECTOS DE VIDA ACTIVA E DEPORTIVA(PVAD)		
Modalidades	<ul style="list-style-type: none"> • XOGADE • CAMIÑA/EN BICI Á ESCOLA • MÓVETE+ • PVDA • MÁIS E MELLOR ACTIVIDADE FÍSICA • DAFIS 		
Obxectivos	<ul style="list-style-type: none"> • Fomentar a actividade física dentro e fora do horario lectivo. • Implicar á comunidade educativa creando unha rede de traballo Cooperativo. • Participar en actividades deportivas escolares. 		
Cursos implicados	TODO O CENTRO		
Temporalización	1º T ☒	2º T ☒	3º T ☒
Indicador	Actitude na actividade		

	Participación e valoración da comunidade educativa
Responsables	Coordinador e equipo docente
Actividades	<p>Propoñer actividades a través da web do centro e das redes sociais.</p> <p>Promover o uso da bicicleta.</p> <p>Poñer en marcha a mochila deportiva viaxeira.</p> <p>Establecer una hora diaria de psicomotricidade na etapa de educación infantil.</p> <p>Promover patios activos.</p> <p>Fomentar hábitos saudables.</p> <p>Levar a cabo obradoiros de educación vial.</p> <p>Dar a coñecer diferentes deportes.</p> <p>Fomentar a inclusión de todo o alumnado.</p> <p>Promover andainas e roteiros pola contorna.</p> <p>Iniciarnos na orientación.</p> <p>Participar no Xogade.</p> <p>Involucrarse no proxecto DAFIS.</p>

29. PROGRAMAS DE ÉXITO EDUCATIVO DO CENTRO

PROA +	
Descrición do	Responder ás necesidades de todo o alumnado, co fin de

programa	<p>fomentar o éxito escolar e a prevención do absentismo e abandono escolar.</p> <p>Preténdese a participación do alumnado no grupo-clase e o máximo desenvolvemento emocional, intelectual, social e profesional.</p> <p>Diminuír as diferencias sociais e culturais así como estimular o aprendizaxe no alumnado máis vulnerable ofrecendo a maior cantidade de recursos a este alumnado.</p>		
Obxectivos	<ol style="list-style-type: none"> 1. Apoiar o alumnado para a mellora do rendemento académico. 2. Mellorar o éxito escolar e previr o abandono educativo temperán do alumnado. 3. Xerar un clima de aprendizaxe que favoreza o traballo en equipo, cooperativo e por proxectos. 4. Diminuír as barreiras de aprendizaxe que dificultan superar e acadar os obxectivos do seu nivel educativo. 5. Xerar contornas de aprendizaxe que favorezan a interacción, o traballo colaborativo e a aplicación de metodoloxías participativas que melloren o desenvolvemento das competencias clave do alumnado. 6. Orientar ao alumnado de cara á Educación Secundaria Obrigatoria. 		
Cursos implicados	3º-4º-5º-6º EP		
Temporalizació	1º T	2º T	3º T

n	☒	☒	☒
Indicador	<p>Porcentaxe de mellora dos resultados académicos nas áreas obxecto de reforzo respecto do curso anterior.</p> <p>Porcentaxe de alumnado que recupera áreas ou materias obxecto de reforzo.</p>		
Responsables	Equipo docente dos cursos, equipo directivo e departamento de orientación		

CPINNOVA	
Descrición do programa	<p>É unha necesidade real poñer en marcha estratexias que promovan a innovación educativa segundo os intereses do alumnado aproveitando o seu potencial e as súas capacidades para mellorar e fomentar aqueles aspectos que consideramos necesarios. A escola de hoxe en día require de novas metodoloxías e novos recursos. A escola é considerada como a forma de vida da comunidade, é dicir, a escola transmite aqueles aprendizaxes e valores que se consideran necesarios na comunidade e que levan ao alumnado a empregar e mellorar as súas capacidades en beneficio tanto da sociedade como do seu propio.</p>
EDUinnova. O centro docente como entorno innovador de aprendizaxe a través da mellora permanente	

Cursos implicados	TODO O CENTRO		
Temporalización	1º T ☒	2º T ☒	3º T ☒
Indicador	<ul style="list-style-type: none"> - Facer uso da biblioteca en horario non lectivo - Mellorar o nivel das competencias traballadas - Participar nos diferentes proxectos propostos - Fomentar o potencial do alumnado 		
Responsables	PROFESORADO		
EDUexcelencia. O centro docente como promotor da excelencia a través do afondamento nun ámbito de coñecemento.			
Cursos implicados	EDUCACIÓN PRIMARIA		
Temporalización	1º T ☒	2º T ☒	3º T ☒
Indicador	<ul style="list-style-type: none"> - Participar nas actividades propostas. - Propoñer iniciativas. - Mellorar o nivel de coñecemento. - Atendes os intereses do alumnado 		
Responsables	PROFESORADO		

EDUsaúde. O centro como dinamizador de hábitos de vida saudables			
Cursos implicados	TODO O CENTRO		
Temporalización	1º T ☒	2º T ☒	3º T ☒
Indicador	<ul style="list-style-type: none"> - Participación nas sesións de psicomotricidade - Participación nas clases de EF - Mostrar interese polos xogos e actividades levadas a cabo nos patios - Respetar o calendario de merendas por parte das familias - Participar naquelas actividades que busquen a promoción de hábitos saudables 		
Responsables	PROFESORADO		
EDUosustibilidade. O centro educativo comprometido cos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible(ODS)			
Cursos implicados	TODO O CENTRO		
Temporalización	1º T ☒	2º T ☒	3º T ☒
Indicador	<ul style="list-style-type: none"> - Participar no horto escolar. - Formar parte da rede de centros "residuos cero". 		

	<ul style="list-style-type: none"> - Usar as papeleiras de reciclaxe. - Usar a bicicleta e camiñar á escola. - Usar as composteiras. - Participar nas actividades. 		
Responsables	PROFESORADO		
EDUcalidade. O centro educativo como modelo de calidade a nivel organizativo, de xestión e de funcionamento			
Cursos implicados	TODO O CENTRO		
Temporalización	1º T ☒	2º T ☒	3º T ☒
Indicador	<ul style="list-style-type: none"> - Usar as aplicacións ofertadas - Contabilizar o incremento das visitas á web - Reducir o consumo de papel para trasladar información á comunidade educativa 		
Responsables	PROFESORADO E EQUIPO DIRECTIVO		

CPINCLÚE	
Descrición do programa	Dende hai dous cursos buscamos a mellora do alumnado a nivel integral, non soamente no académico. Para isto é preciso poñer en

	<p>marcha diversas estratexias co fin de abordar aqueles aspectos máis esquecidos na escola, pero moi presentes, xa que en idades temperás é cando debemos poñer de manifesto a posibilidade e a importancia do seu tratamento.</p> <p>Mellorar a calidade da educación é a gran meta que nos motiva aos docentes. O desenvolvemento non debe ser só cognitivo e individual, senón socio-moral e afectivo.</p>		
QUÉDA-T			
Medidas	<ul style="list-style-type: none"> - Aumentar as posibilidades de éxito escolar a través das TIC. - Fomentar a participación do alumnado na vida da escola a través das actividades complementarias e dos obradoiros de robótica e club de ciencia. - Impulsar as capacidades do alumnado, fomentando as habilidades co fin de querer volver á escola ao día seguinte. 		
Cursos implicados	TODO O CENTRO		
Temporalización	1º T ☒	2º T ☒	3º T ☒
Responsables	Toda a comunidade educativa		
IGUÁLA-T			

Medidas	<ul style="list-style-type: none"> - Fomentar a coeducación, procurando destacar as capacidades de cada alumna e alumno. - Promover a igualdade de oportunidades entre as alumnas e alumnos a través das experiencias de ex-alumnos, de familiares, de referentes... - Fomentando o respecto pola diversidade afectivo-sexual e de xénero a través de vivencias e charlas. 		
Cursos implicados	TODO O CENTRO		
Temporalización	1º T ☒	2º T ☒	3º T ☒
Responsables	Toda a comunidade educativa		

CONVIVE-T

Medidas	<ul style="list-style-type: none"> - Mellorar o clima escolar e as relacións entre os membros do centro a través da palabra, da cercanía e da preocupación cara o alumnado. - Fomentar o respecto, partindo do profesorado como punto de referencia. - Aprender a xestionar os conflitos empregando técnicas de escoita e empatía.
----------------	---

Cursos implicados	TODO O CENTRO		
Temporalización	1º T ☒	2º T ☒	3º T ☒
Responsables	Toda a comunidade educativa		

INCLÚE-T

Medidas	<ul style="list-style-type: none"> - Buscar a participación nas actividades de centro de todo alumnado tanto en horario lectivo como non lectivo: club de ciencia, saídas... - Fomentar a inclusión e a equidade educativa a través do respecto e da empatía. Todas as actividades que se leven a cabo estarán pensadas para que todo o alumnado teña cabida. - Potenciar as habilidades do alumnado, primeiro identificándoas e despois dándoas a coñecer ao propio alumno co fin de gañar en seguridade. - Fomentar o respecto aos demais 		
Cursos implicados	TODO O CENTRO		
Temporalización	1º T ☒	2º T ☒	3º T ☒

n			
Responsables	Toda a comunidade educativa		

EMOCIÓNA-T

Medidas	<ul style="list-style-type: none"> - Mellorar o benestar emocional do alumnado a través de todas as actividades que se organicen, estar sempre aberto a escoitar e priorizar a educación emocional antes cas demais. - Formar ao profesorado neste ámbito 		
Cursos implicados	TODO O CENTRO		
Temporalización	1º T ☐	2º T ☐	3º T ☐
Responsables	Toda a comunidade educativa		

Plan/Proxecto: POLOS CREATIVOS	
Descrición do programa	Está baseado na aprendizaxe activa e manipulativa, a aprendizaxe baseada no deseño, a solución de problemas e a aprendizaxe entre iguais.

Obxectivos	<ul style="list-style-type: none"> • Apoiar a innovación e a cooperación. 		
Cursos implicados	Todo o centro		
Temporalización	1º T ☒	2º T ☒	3º T ☒
Indicador	Gusto e interese pola participación na actividade e aplicación dos coñecementos adquiridos.		
Responsables	Profesorado, equipo directivo e equipo TIC		

Plan/Proxecto: CLUB DE CIENCIA			
Descrición do programa	Espazo de aprendizaxe non formal baseado nunha metodoloxía de indagación onde os docentes suxiren diferentes accións enfocadas ao alumnado co obxecto de que podan dar resposta ás súas curiosidades, aos seus intereses e resolver problemas.		
Cursos implicados	Aqueles cursos participantes		
Temporalización	1º T ☒	2º T ☒	3º T ☒
Indicador	Interese e participación.		

Responsables	Profesorado implicado
---------------------	-----------------------

Plan/Proxecto: DIGITALWEEK			
Descrición do programa	O obxectivo principal deste programa é proporcionar ao alumnado participante unha actividade de inmersión lingüística que lle permita mellorar as súas destrezas de comprensión e expresión oral en lingua inglesa a través de actividades dixitais.		
Cursos implicados	6ºEP		
Temporalización	1º T ☒	2º T	3º T
Indicador	Interese e participación.		
Responsables	Consellería de Educación		

Plan/Proxecto: SPRING WEEK	
Descrición do programa	O obxectivo principal deste programa é estimular a práctica oral do alumnado de 6ºEP en lingua inglesa, co apoio de profesorado nativo e fomentar a convivencia. A metodoloxía será lúdica, activa e cooperativa. Promoverá aprendizaxes significativos por parte do alumnado, incidindo na educación en valores democráticos e nos aspectos relacionados coa sustentabilidade e o coñecemento

	da contorna.		
Cursos implicados	6ºEP		
Temporalización	1º T	2º T	3º T ☐
Indicador	Interese e participación.		
Responsables	Consellería de Educación e mestra inglés		

30. OUTROS PLANSE E PROXECTOS NOS QUE PARTICIPA O CENTRO

Plan/Proxecto: RADIO NA BIBLIO			
Descrición do programa	Fomentar o uso da radio escolar dende a biblioteca do centro		
Obxectivos	<ul style="list-style-type: none"> • Ampliar linguaxes presentes na biblioteca. • Promover a expresión oral e o traballo colaborativo. 		
Cursos implicados	Todo o centro		
Temporalización	1º T ☐	2º T ☐	3º T ☐
Indicador	Interese pola participación na radio.		

Responsables	Equipo directivo, equipo de biblioteca e mestres
---------------------	--

Plan/Proxecto: BIBLIOTECA CREATIVA			
Descrición do programa	Apoiar a cultura da experimentación e da investigación.		
Obxectivos	<ul style="list-style-type: none"> • Estimular a iniciación do alumnado de infantil e primaria no campo da robótica e na linguaxe de programación. • Ampliar linguaxes presentes na biblioteca e promover a expresión oral así como o traballo colaborativo. 		
Cursos implicados	Todo o centro		
Temporalización	1º T ☒	2º T ☒	3º T ☒
Indicador	Gusto e interese pola participación na actividade		
Responsables	Mestres e aulas interesadas		

Plan/Proxecto: LECTURA E FAMILIAS	
Descrición do programa	Estimular o deseño e desenvolvemento de iniciativas que favorezan a participación das familias en actividades da

	biblioteca escolar.		
Obxectivos	<ul style="list-style-type: none"> • Fomentar a participación das familias nas experiencias da biblioteca. • Formar ás familias. • Fomentar o uso e desfrute da biblioteca. 		
Cursos implicados	Todo o centro		
Temporalización	1º T ☒	2º T ☒	3º T ☒
Indicador	Gusto e interese pola participación na actividade		
Responsables	Equipo de biblioteca		

Plan/Proxecto: ERASMUS+			
Descrición do programa	Programa da UE para apoiar a educación e a formación, compartindo coñecementos e experiencias.		
Obxectivos	<ul style="list-style-type: none"> • Apoiar a innovación e a cooperación. 		
Cursos implicados	Todo o centro		
Temporalización	1º T ☒	2º T ☒	3º T ☒

Indicador	Gusto e interese pola participación na actividade e aplicación dos coñecementos adquiridos.
Responsables	Mestres implicados

Plan/Proxecto: VOZ NATURA			
Descrición do programa	Programa de educación medioambiental co fin de concienciar e implicar á comunidade escolar na recuperación e defensa da natureza.		
Obxectivos	Transmitirlle ao alumnado a importancia de coidar do noso, de coidar de nós tanto a través da alimentación como do exercicio físico e sempre coidando do que nos rodeamos.		
Cursos implicados	Todo o centro		
Temporalización	1º T ☒	2º T ☒	3º T ☒
Indicador	Participación da comunidade educativa		
Responsables	Profesorado		

Plan/Proxecto: LEITE E FROITA NA ESCOLA

Descrición do programa	Distribución de leite e froita na escola co fin de fomentar o seu consumo.		
Obxectivos	Fomentar hábitos saudables no alumnado		
Cursos implicados	Todo o centro		
Temporalización	1º T ☒	2º T ☒	3º T ☒
Indicador	Consumo de leite e froita		
Responsables	Profesorado		

Plan/Proxecto: OBSERVA_ACCIÓN	
Descrición do programa	Programa de formación "Observa_Acción: Desenvolvemento competencial, dende a observación e o intercambio entre iguais".
Obxectivos	<ul style="list-style-type: none"> Fomentar o desenvolvemento profesional nas Competencias Profesionais Docentes para a cooperación e colaboración, a construción conxunta de coñecemento e o liderado e xestión de centros a través do intercambio de boas prácticas e a observación entre iguais.
Cursos	Todo o centro

implicados			
Temporalización	1º T ☒	2º T ☒	3º T ☒
Indicador	Posta en práctica do aprendido		
Responsables	Mestres implicados		

31. PLAN XERAL DE AVALIACIÓN DO CENTRO

A avaliación é un compoñente máis do proceso educativo que ten como finalidade a súa mellora, mediante un proceso ordenado e sistemático de recollida e análise da información sobre a realidade, que permite a posterior toma de decisións.

A avaliación do centro educativo responde a unha dobre necesidade:

- A necesidade que ten o propio centro educativo, de coñecer a calidade da súa resposta.
- A necesidade da propia Administración educativa de valorar a calidade do sistema en xeral e a utilidade e viabilidade das normas que desenvolve.

Desde esta dobre perspectiva a avaliación do centro educativo, cumpre as seguintes funcións:

- Descubre e explica as necesidades desde a análise dos procesos e o control dos resultados
- Identifica metas e obxectivos compartidos e planificación de cambios.
- Garante a revisión continua e a adopción de novas iniciativas.

- Permite unha mellor comprensión da práctica docente e do contexto no que se inscribe, por parte do profesorado individualmente e en equipo e por parte da comunidade educativa.
- É un punto de partida para a planificación de procesos de formación e asesoramento dos docentes.
- Realiza unha avaliación global do sistema educativo.

O coñecemento e a valoración do centro educativo débennos permitir tomar decisións de cambio e de mellora nos diferentes ámbitos de actuación do mesmo.

A avaliación do centro educativo realízase ao redor de catro grandes ámbitos:

1. O proceso de ensino e aprendizaxe
2. A organización e funcionamento
3. Relacións coa contorna
4. Procesos de avaliación, formación e innovación

Ter un carácter continuo, criterial e formativo.

A avaliación ten como finalidade orientar a toma de decisións e, desde esta perspectiva, é imprescindible que responda a tres premisas:

- Contemplan todo o proceso
- Estar referida a criterio
- Ter un carácter formativo

Os obxectivos xerais do plan de avaliación son:

1. Analizar todas as variables do proceso de ensino-aprendizaxe.
2. Valorar a organización e funcionamento do centro.
3. Describir e valorar as relacións do centro e coa súa contorna.
4. Analizar o propio plan de avaliación así como os procesos de formación e innovación.

PLAN DE ADAPTACIÓN A EDUCACIÓN INFANTIL

CURSO 2023/2024

CEIP MARÍN PLURILINGÜE DA LAXE ()

1. XUSTIFICACIÓN

A incorporación do alumnado ao centro educativo enriquece o seu mundo social e ofrécelles a oportunidade de recibir unha asistencia educativa planificada e profesional.

Sen embargo, para moitos, esta incorporación supón a primeira saída do ámbito familiar e, polo tanto, un afastamento dos modelos de referencia. Incluso ás nenas e nenos que xa asistiron con anterioridade ao primeiro ciclo dunha escola infantil (0-3 anos), lles esixe un esforzo de adaptación a uns espazos, ritmos, rutinas, compañeiros e adultos cos que terán que establecer novas relacións.

A nena e o neno está preparado para asimilar os cambios que lle supón esta nova etapa na súa vida cotiá, pero neste intento é normal que observemos avances e retrocesos.

Á hora de planificar o período de adaptación hai que guiarse por dous criterios fundamentais: realismo e flexibilidade que permitirán adaptarse ás características persoais e familiares dos alumnos.

2. OBXECTIVOS

- Facilitar ao alumnado a incorporación ao centro.
- Favorecer a relación entre a vida familiar e escolar.
- Familiarizarse co contorno escolar.

- Atender de forma individualizada a cada alumno/a.
- Fomentar o contacto coas familias dos alumnos/as.
- Propiciar entornos escolares saudables e seguros a través de medidas de prevención, hixiene e promoción da saúde adaptadas á idade de cada nena e cada neno e atender ao benestar emocional do alumnado.

3. CALENDARIO DE ADAPTACIÓN

O alumnado da etapa de educación infantil está dividido en dúas aulas mixtas, de xeito que en ambas hai alumnado de 3, 4 e 5 anos.

O horario organizarase dende un enfoque globalizador, con propostas de aprendizaxe que permitan alternar diferentes tipos e ritmos de actividade con periodos de xogo e descanso.

As familias poderán optar por unha incorporación gradual do alumnado matriculado en cuarto curso da etapa, non prolongándose máis alá do mes de setembro de 2023. Para a planificación desta incorporación gradual, teremos en conta a escolarización previa do alumnado e a existencia de irmás e irmáns matriculados no centro, así como as necesidades familiares, recomendando sempre a atención a tempo completo do alumnado, sempre que o alumnado responda positivamente a esta organización.

Comezamos o día 11 de setembro, en horario de 09:00h a 14:00h, neste tempo acudirá o alumnado do período de adaptación, sempre que así se acordara coas familias. Este día entrarán en contacto coa aula e co alumnado dos outros niveis de educación infantil. O trato sempre será cercano tanto co alumnado coma coas familias, porque consideramos que é importante que saiban que todos nos coñecemos, que confían en nós para que veñan á escola. En caso de non acudir toda a mañá ao longo dos días ampliaremos o tempo de permanencia na escola,

de xeito que a finais de setembro todo o alumnado estivera totalmente adaptado e incorporado.

Dende o venres 11 de setembro deberán traer a merenda respectando o calendario de merendas establecido a nivel de centro.

Este calendario de adaptación planifícase sempre baixo o principio de flexibilidade, susceptible das modificacións que fosen necesarias.

4. INTERCAMBIO DE INFORMACIÓN E ACORDO COAS FAMILIAS

Antes de comezar o curso actual, o día de 7 de setembro, realizamos unha **reunión** grupal coas familias, para tratar diversos puntos que serán importantes para un bo funcionamento entre as familias e a escola durante todo o curso e explicar as normas de centro. Tamén lle entregaremos o calendario de adaptación, o calendario de merendas... e toda a documentación necesaria para o inicio de curso, así como resolver calquera dúbida que as familias teñan.

Ademais realizamos **entrevistas** individuais, ao longo do mes de setembro, con todas as familias de nova incorporación.

As familias deberán cubrir e entregar á titora o *Anexo I: Cuestionario inicial* para dar a coñecer datos relevantes da nena e do neno: ambiente no que crecen, hábitos de hixiene, alimentación, sono e descanso, desenvolvemento motor, lingüístico, social, posibles problemas médicos, etc. Incluímos a entrevista que realizamos no anexo I.

Unha vez comezado o actual curso e o período de adaptación, manteremos titorías, telefónicas ou presenciais. Serán os martes de 19:00h a 18:00h, ou no horario acordado para atender á conciliación familiar e así resolver todo tipo de problemas que poidan aparecer respecto ao neno ou nena e o seu proceso de adaptación, así como para informar do proceso de ensino-aprendizaxe ao longo do curso.

As comunicacións coas familias serán a través da aplicación AbalarMobil.

5. PROPOSTA DE ACTIVIDADES

Para que o proceso de adaptación se poida levar a cabo con naturalidade, é importante manter unha actitude aberta e receptiva, atendendo aos distintos ritmos dos nenos e nenas e favorecendo a manifestación espontánea dos seus sentimentos fronte á escola e á separación familiar.

Debemos procurar en todo momento manter unha atención individualizada, reforzando a confianza do neno e da nena en si mesmo e potenciando a súa autoestima.

As **actividades** programadas serán do seguinte tipo:

- Xogos de presentacións:orros, gustos, recoñecemento mediante foto...
- Colocar as súas fotos na percha, na assemblea... e mostrarlles estes lugares ensinándolles onde deben colocar a chaqueta, a merenda...
- Coñecer os recantos da aula e explicarlles as normas de uso.
- Introducción das normas da aula: saudar, despedirse, escoitar, gardar a quenda, colocarse na fila... ou calquera outra que xurda no grupo ou sexa necesaria.
- Presentación de materiais e xogos didácticos que se utilicen durante as primeiras semanas.
- Hábitos e rutinas: acollida, hixiene, xogo, recollida e orde, despedida...
- Visita polo colexio para coñecer as distintas estancias e espazos: aulas, aseos, patio, aula de psicomotricidade, biblioteca, etc.
- Presentación do equipo docente.
- Manipulación de material funxible (ceras, pintura de dedos, plastilina, etc.)

- Actividades de expresión musical e corporal: xogos de ritmo, cancións, bailes...
- Xogos de desenvolvemento motor (unha sesión de psicomotricidade diaria) e relación.
- Uso da aula multisensorial do centro.
- Coñecemento das novas normas de hixiene e prevención.

Todas as actitudes observadas ao longo das diferente actividades serán plasmadas no *Anexo II: Folla de observación do período de adaptación*.

6. AVALIACIÓN

O período de adaptación remata o mes de setembro seguindo a "ORDEN de 3 de maio de 2023 pola que se aproba o calendario escolar para o curso 2023/24 nos centros docentes sostidos con fondos públicos na Comunidade Autónoma de Galicia.", aínda que na aula non remata, xa que a adquisición de hábitos, rutinas e autonomía é un proceso longo que abarca todo o primeiro trimestre.

O último martes de setembro, na reunión de ciclo de educación infantil, faremos unha valoración do período e propostas de mellora tanto de cara ao seguinte curso como para o actual.

Por outro lado, a colaboración por parte das familias, respectando en todo momento tanto o horario establecido para este período como o calendario de merendas e as novas normas de hixiene e prevención, ao igual que os apoios prestados por parte do centro e do equipo docente farán que este período sexa moi positivo para toda a comunidade educativa.

7. PROPOSTA DE REVISIÓN E ADAPTACIÓN A CADA CURSO ACADÉMICO

Todos os cursos este documento será analizado e se procederá a realizar as modificacións que sexan necesarias para adaptarse ás necesidades que xurdan.

CUESTIONARIO INICIAL

DATA: _____

NOME: _____

APELIDOS: _____

DATA DE NACEMENTO: _____

LUGAR: _____

DIRECCIÓN: _____

TELÉFONOS: _____

DATOS FAMILIARES:

NOME DA NAI: _____

PROFESIÓN: _____

ESTUDOS: _____

SITUACIÓN LABORAL: _____

HORARIO LABORAL: _____

NOME DO PAI: _____

PROFESIÓN: _____

ESTUDOS: _____

SITUACIÓN LABORAL: _____

HORARIO LABORAL: _____

TITOR: _____

PROFESIÓN: _____

ESTUDOS: _____

SITUACIÓN LABORAL: _____

HORARIO LABORAL: _____

DATOS SIGNIFICATIVOS: _____

SITUACIÓN FAMILIAR: _____

NÚMERO DE IRMÁNS _____ LUGAR QUE OCUPA: _____

NOME DOS IRMÁNS, IDADE E RELACIÓN CON ELES:

PERSOAS QUE CONVIVEN NA VIVENDA FAMILIAR:

PROBLEMAS DE SAÚDE FAMILIAR:

QUEN SE ENCARGA DA SÚA EDUCACIÓN?: _____

CON QUEN PASA MÁIS TEMPO? _____

QUEN COLABORA NOS SEUS COIDADOS? _____

OUTROS DATOS: _____

ESCOLARIZACIÓN:

ESCOLA INFANTIL?: _____

DENDE QUE IDADE?: _____

COMO FOI A ADAPTACIÓN?: _____

SAÚDE:

SAÚDE XERAL: _____

ALERXIAS, ASMA, DIABETE, CELÍACO...?: _____

ENFERMIDADES GRAVES?: _____

TOMA ALGÚN MEDICAMENTO?: _____

ESTÁ OPERADO? DE QUE?: _____

INDICACIÓNS OU RECOMENDACIÓNS ESPECÍFICAS: _____

MOVEMENTO:

A QUE IDADE COMEZOU A CAMIÑAR?: _____

PRESENTA ALGÚN PROBLEMA RELACIONADO CO MOVEMENTO?:

LINGUAXE:

FALA?: _____

CANDO COMEZOU A FALAR?: _____

ENTÉNDESELLE?: _____

UTILIZA MOITO O XESTO?: _____

É EXPRESIVO/A?: _____

TEN ALGÚN PROBLEMA NA EXPRESIÓN ORAL?: _____

CONTROL DE ESFÍNTERES:

CONTROLA O PIS?: _____

CONTROLA A CACA?: _____

DENDE QUE IDADE?: _____

SONO:

CANTAS HORAS DURME POLA NOITE?: _____

DURME SIESTA?: _____

DURME SÓ?: _____

PRECISA LUZ?: _____

PRECISA ALGÚN XOGUETE?: _____

SOE DESPERTAR POLA NOITE?: _____

TEN MEDO?: _____

ALIMENTACIÓN:

COME SÓLIDO?: _____

COME DE TODO?: _____

PRECISA SER MOTIVADO PARA COMER?: _____

É ALÉRXICO A ALGÚN ALIMENTO?: _____

USA CHUPETE?: _____

CANDO O DEIXOU?: _____

TOMA BIBERÓN?: _____

CANDO O DEIXOU?: _____

AUTONOMÍA:

DE HIXIENE: _____

DE ALIMENTACIÓN: _____

DE VESTIMENTA: _____

CONDUTA EMOCIONAL/SOCIAL:

INQUEDO/A? _____ TRANQUILO/A? _____

CAPRICHOSO/A? _____ AGRESIVO/A? _____

PEGÓN/ONA? _____ CARIÑOSO/A? _____

REVOLTOSO/A? _____ BO/A? _____

SOCIABLE? _____ TÍMIDO/A? _____

SOE TER RABIETAS? _____

DEPENDE MOITO DOS PAIS? _____

TEN MEDO A ALGO? _____

CON QUEN SOE XOGAR?: _____

XOGO:

SABE XOGAR SÓ? _____

QUE TIPO DE XOGUETES PREFIRE? _____

CANTAS HORAS ADICA Á TELE? _____

CALES SON OS SEUS DEBUXOS PREFERIDOS? _____

ASPECTOS A RESALTAR:

CURIOSIDADES:

DEFÍNAO/A: _____

COMIDA PREFERIDA: _____

A QUE MENOS LLE GUSTA: _____

GÚSTALLE ALGÚN DEPORTE OU ACTIVIDADE? CAL?: _____

COR FAVORITO: _____

MELLOR AMIGA/O OU COMPAÑEIROS DE XOGO: _____

QUE É O QUE MÁIS LLE GUSTA FACER?: _____

VEN CONTENTO/A AO COLE?: _____

ANEXO II. FOLLA DE OBSERVACIÓN DO PERIODO DE ADAPTACIÓN

	NOME E APELLIDOS: -----	Día 1º -----	2ª Observ. -----	3ª Observ. -----
F A M I L I A	Ven a clase con			
	Reacción do adulto: favorable, desfavorable, indiferente...			
	Reacción do neno: Pasa a clase, quedase, marchase			
	Queda tranquilo ou desgustado			
	Trae algún obxecto de casa			
	Aférrase a el, compárteo, ignórao			
	Chora en clase ou no patio			
E S P A Z O	Sitúase nun sitio fixo			
	Explora e utiliza o espazo			
	Ten medo á aula, servizos, patio,...			
	Actitude cos obxectos: ignóraos, rexéitaos, compárteos, interesase por un			
A D	Pide atención constante			
	Mantense próximo, "pegado"			

U L T O	Mostrase distante, receptivo, tenso, dependente, afectivo			
	Intercambia xestos, obxectos, miradas,...			
C O M P A Ñ	Demostra afecto ou é agresivo			
	Mantense illado, indiferente			
	Xoga con outros nenos (un, varios)			
	Xoga sempre cos mesmos ou distintos			
Ñ	Comparte xogos e obxectos			
R U T I N A S	Controla esfínteres			
	Utiliza o servizo so/soa ou con axuda			
	Ponse o mandilón so/soa ou con axuda			
	Acepta e participa nas actividades propostas			
	Observa sen participar			
	Interrompe a actividade dos demais			
A C	Tímido, temeroso, decidido, seguro			
	Tranquilo, pacífico, agresivo, inqueda			

T	Triste, contento			
I	Cansado, apático, activo			
T	Atento, distráese con facilidade			

XUNTA
DE GALICIA

CEIP PLURILINGÜE
DA LAXE

República Argentina, 40
36900 Marín
TLF: 886151345
ceip.dalaxe@edu.xunta.gal
www.edu.xunta.es/centros/ceipdalaxe/

PROGRAMA DE HABILIDADES E COMPETENCIAS SOCIAIS

ÍNDICE

1. Definición e características.

2. Xustificación lexislativa e pedagóxica.

3. Tipos de habilidades sociais

3.1. HABILIDADES SOCIAIS BÁSICAS

3.2. HABILIDADES SOCIAIS COMPLEXAS

4. Intervención educativa.

4.1. METODOLOXÍA

4.2. TEMPORALIZACIÓN

4.3. OBXECTIVOS

4.4. CONTIDOS

4.5. INDICADORES DE AVALIACIÓN

5. Actividades

5.1. Saber escoitar

5.2. Ser capaz de iniciar e manter unha conversación (intercambio lingüístico, comunicación e diálogo)

5.3. Recoñecer e empregar vocabulario relativo ás Habilidades Sociais

5.4. Empatía.

5.5. Intelixencia emocional / Educación emocional / Capacidade de comunicar sentimentos e emocións

5.6. Asertividade

5.7. Capacidade de definir un problema e avaliar solucións

5.8. Negociación

5.9. Capacidade de desculpase

5.10. Recoñecemento e defensa dos dereitos propios e dos demais.

5. 11. Respecto

5.12. Resiliencia

5.13. Autocontrol

5.14. Capacidade para regular a frustración

5.15. Autonomía e Iniciativa

5.16. Resolución pacífica de conflitos

5.17. Ti vales moito!

5.18. Cambia o "chip"

5.19. E ti, de que vas?

6. Avaliación.

7. Conclusións

1. Definición e características.

As habilidades sociais son, segundo Mª Inmaculada Merino Jiménez (2010), “a capacidade de executar aquelas condutas aprendidas que cobren as nosas necesidades de comunicación interpersonal e/o responden as esixencias e demandas das situacións sociais de forma efectiva”. Pola súa banda, Elia Roca (2005) defíneas como “un conxunto de hábitos (a nivel condutual e emocional), que nos permiten mellorar as nosas relacións interpersoais, sentirnos ben, obter o que queremos, e conseguir que os demais non nos impidan lograr os nosos obxectivos. Tamén podemos definilas como a capacidade de relacionarnos cos demais en forma tal que consigamos un máximo de beneficios e un mínimo de consecuencias negativas; tanto a curto como a longo prazo”. Partindo disto, pódense definir, de forma resumida, como un conxunto de condutas verbais e non verbais que facilitan o intercambio social. As habilidades sociais caracterízanse por unha serie de particularidades:

- Non son innatas (deben ser aprendidas).
- Axudan a comprender o punto de vista do outro (complementariedade).
- Adáptanse a un contexto determinado.
- Fomentan o desenvolvemento da intelixencia interpersonal e intrapersonal.
- Potencian a interacción entre o alumno ou alumna e a contorna.
- Melloran a relación do alumno ou alumna cos demais (adultos e iguais)
- Diminúen a presión social
- Desenvolven a autoestima
- Diminúen as situacións conflictivas na contorna.

2. Xustificación lexislativa e pedagóxica.

As habilidades sociais preparan ás persoas para a súa integración total en sociedade. Ademais, tal e como se mencionou anteriormente, estas non son innatas. Por tanto, deben ser ensinadas e, para que non exista unha aprendizaxe errónea das mesmas, é necesario planificar con cautela e de forma detallada a actuación. Só así se poderá conseguir unha correcta adquisición e desenvolvemento das mesmas. De aí a importancia de que se traballen a través dun programa específico e non a través de actividades desorganizadas ou mal estruturadas. A adquisición de habilidades sociais enmárcase dentro do propio desenvolvemento social. O desenvolvemento social estudouse desde diversas perspectivas, incluída a perspectiva de contextos, onde destaca o modelo ecolóxico proposto por Urie Bronfenbrenner (1979). Este autor denomina o ambiente ecolóxico como un conxunto de estruturas/sistemas seriadas:

- **Microsistema:** contornas cos que a persoa actúa directamente (familia, escola). A familia será o microsistema máis importante.

- **Mesosistema:** relación de microsistemas (familia, veciños, escola, amigos, ambulatorio...).
- **Exosistema:** contornas que non inflúen no neno pero nos que non participa directamente (traballo dos pais, familia extensa, asociacións...).
- **Macrosistema:** contornas ligadas ás características da cultura, valores, política, actitudes sociais, ideoloxía, nivel económico etc.

Así, a escola destaca como un dos principais contextos de socialización do neno. Segundo Juan Delval, os obxectivos desta, como institución socializadora, serán converter ao alumnado en individuos críticos e autónomos, capaces de relacionarse positivamente e cooperar cos demais. Por tanto, a escola contribuirá á madurez social de cada un e será fundamental no desenvolvemento de habilidades sociais que lle permitan integrarse de forma adecuada en sociedade.

Segundo Cabalo, as habilidades sociais caracterízanse por ser o “conxunto de condutas emitidas por un individuo nun contexto interpersonal, que expresa os sentimentos, actitudes, desexos, opinións ou dereitos dese individuo de modo adecuado á situación, respectando esas condutas nos demais, e que xeralmente resolve os problemas inmediatos da situación, mentres reduce a probabilidade de futuros problemas”. Nesta liña, cabe mencionar que entre o alumnado de EI os conflitos e as pelexas son moi frecuentes, pois forman parte do seu desenvolvemento social. Os factores que inflúen na súa aparición son as diferenzas individuais, o ambiente familiar e escolar, o ambiente de xogo moi poboado, a fatiga e indisposición física, as enfermidades, as situacións frustrantes... Entre os conflitos máis comúns atópanse: a agresividade, a competitividade, o rexeitamento e o illamento. É por iso, que será imprescindible traballar habilidades sociais con este alumnado para que sexan capaces de relacionarse correctamente cos demais. Así, será beneficioso traballar pautas, modelos e exemplos apropiados que lle permitan conseguir un bo intercambio social.

Ademais, na etapa de EI pódense dar outro tipo de problemas como a inseguridade, a interiorización errónea do mundo, problemas de identidade, inseguridade, condutas de protesta etc. Polo que será fundamental ofrecer os recursos necesarios para que o educando se desenvolva como persoa e que sexa capaz de comprender a contorna e de desenvolverse adecuadamente nel.

Por outra banda, na teoría das intelixencias múltiples de Gardner atópanse as intelixencias intrapersoal (capacidade de relación cun mesmo) e interpersonal (interacción e relación cos demais), que gardan relación directa con esta temática. Cando un individuo utiliza estas intelixencias de forma satisfactoria dise que é intelixente emocionalmente. É por iso que, a través deste programa de habilidades sociais, preténdese potenciar estas intelixencias e conseguir así que o alumnado sexa intelixente emocionalmente.

Do mesmo xeito, as habilidades sociais fomentan o desenvolvemento físico, afectivo, social e intelectual do alumnado, aspecto que está moi presente na nosa

lexislación de referencia: Lei Orgánica 2/2006, do 3 de maio, de Educación modificada parcialmente pola Lei Orgánica 8/2013, do 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa; Real Decreto 1630/2006, do 29 de decembro, polo que se establecen os ensinos mínimos do segundo ciclo de Educación infantil; Decreto 330/2009, do 4 de xuño, polo que se establece o currículo da educación infantil na Comunidade Autónoma de Galicia.

De aí a gran importancia de traballalas, pois a través do seu trato conseguiremos a un alumnado socialmente activo, que posuirá as ferramentas necesarias para desenvolverse adecuadamente en calquera contorna social que se lle presente.

3. Tipos de habilidades sociais

Segundo López (2010) existen dous tipos de habilidades: básicas e complexas.

3.1. HABILIDADES SOCIAIS BÁSICAS

Estas son as habilidades primordiais que deben desenvolver as persoas como seres socialmente activos. É por iso que estas serán a base fundamental e imprescindible para poder desenvolver posteriormente as habilidades complexas. Nelas englobaríanse o saber escoitar, o ser capaz de iniciar e manter unha conversación e o recoñecer e empregar vocabulario relativo ás Habilidades Sociais (dar as grazas, presentarse e presentar a outros, realizar cumpridos...)

- **Capacidade de escoita.** Habilidade para escoitar con comprensión e coidado, entendendo o que os demais queren dicir e transmitindo que recibimos a súa mensaxe.
- **Capacidade de iniciar e manter unha conversación (intercambio lingüístico, comunicación e diálogo).** Habilidade para comezar e manter un intercambio lingüístico de forma coherente e adaptado ao contexto.

- **Recoñecer e empregar vocabulario relativo ás habilidades sociais.** capacidade para recoñecer e empregar adecuadamente palabras e frases relativas á cordialidade, a bondade, a humanidade, a simpatía, o afecto e a sociabilidade

3.2. HABILIDADES SOCIAIS COMPLEXAS

Este tipo de habilidades, tal e como o seu nome indica, teñen unha maior complexidade que as anteriores polo que, para a súa aprendizaxe, é necesario ter desenvoltas primeiro as habilidades sociais básicas. Este tipo de habilidades servirán ao alumnado para enfrontarse a novas situacións e/o problemas que irán sucedendo ao longo da súa vida.

- **Empatía:** participación afectiva que consiste na capacidade de percibir, compartir e comprender os sentimentos dos demais.
- **Intelixencia emocional / Educación emocional:** Capacidade de comunicar sentimentos e emocións: habilidade para discriminar, expresar e manexar os sentimentos e as emocións.
- **Asertividade:** capacidade para expresarse de forma sincera, clara e directa, defendendo os dereitos propios, sen ferir, menosprezar ou prexudicar os sentimentos dos demais.
- **Capacidade de definir un problema e avaliar solucións:** habilidade para analizar unha situación desde distintos enfoques e ofrecer unha resposta adecuada.
- **Negociación:** habilidade comunicativa dirixida á procura dun acordo no que ambas as partes resulten satisfeitas no mesmo.
- **Capacidade de desculparse:** capacidade para recoñecer os erros, faltas ou molestias causadas e pedir perdón ou xustificarse por iso.
- **Recoñecemento e defensa dos dereitos propios e dos demais:** habilidade para identificar e defender os dereitos dun mesmo e dos demais de forma adecuada.

- **Respecto:** consideración e actitude con que se trata a unha persoa, animal, obxecto, lugar, ambiente ou mesmo a un mesmo, por algunha calidade, situación ou circunstancia determinada, o que conleva a non causarlle ofensa ou prexuízo.
- **Resiliencia:** capacidade para superar as adversidades ou situacións menos favorables.
- **Autocontrol:** capacidade de control ou dominio sobre un mesmo.
- **Capacidade para regular a frustración:** habilidade para recoñecer e organizar o sentimento de tristeza, decepción e desilusión que se produce ao non poder conseguir algo que se pretende.
- **Autonomía e iniciativa:** habilidade para tomar a iniciativa e predisposición por realizar actividades e tarefas de forma autónoma.
- **Resolución pacífica de conflitos:** capacidade para resolver un problema de forma que non exista en leste proceso violencia de ningún tipo.

4. Intervención educativa.

4.1. METODOLOXÍA

Existen varias formas para traballar a aprendizaxe das habilidades sociais. Entre elas, atópanse o ensino directo, que sería a transmisión de conceptos por medios de instrucións. Outra forma sería o modelado ou aprendizaxe por modelo, a través do cal o alumnado interactuaría cos adultos e cos iguais, imitando aquilo que o resto fai. Ademais, poderíanse traballar a través da práctica da conduta, é dicir, aprendendo practicando e experimentando con diferentes contextos, momentos e persoas. Do mesmo xeito, pódese empregar o reforzo e o castigo. Outra maneira sería empregando a retroalimentación da actuación (feedback), é dicir, que mentres se desenvolven as condutas de forma esporádica informarase daquelas partes correctas e incorrectas da mesma. Do mesmo xeito que tamén se poderían traballar

a través do moldeamento, é dicir, descompoñendo as condutas en partes e explicando cada unha delas, co fin de ir reforzando cada paso e ofrecendo axuda naqueles aspectos do proceso nos que se teñan dificultades para así conseguir un resultado final adecuado.

Este programa está baseado principalmente na práctica das devanditas condutas. Desta forma, as actividades, técnicas, dinámicas e xogos que se presentan estarán orientadas segundo os principios metodolóxicos básicos. Así, buscarase que a aprendizaxe sexa activo e construtivo, é dicir, que o alumnado será quen constrúa as súas propias aprendizaxes (Piaget). Para iso, partírase desde un enfoque globalizador (Decroly), traballando así as tres áreas curriculares baseadas en ámbitos da experiencia infantil. Así como tamén se partirá de nivel de desenvolvemento, da súa realidade e dos seus intereses para que, con todo, lógrese unha aprendizaxe significativa (Piaget e Ausubel). Ademais, procurarase que todas as actividades teñan un carácter lúdico (Froebel), pois que se busca que as actividades teñan un carácter motivante (César Bona).

4.2. TEMPORALIZACIÓN

As distintas habilidades sociais traballaranse ao longo do curso. Destinaranse o do tempo preciso para o desenvolvemento de cada unha das habilidades sociais. Desta forma, as habilidades sociais quedarán dispostas da seguinte forma:

- 1- Capacidade de escoita.
- 2 - Capacidade de iniciar e manter unha conversación + Vocabulario relativo ás habilidades sociais (pola súa estreita relación)
- 3 - Capacidade de desculpase
- 4 - Resolución pacífica de conflitos
- 5 - Recoñecemento e defensa dos dereitos propios e dos demais

6- Respecto

7 - Intelixencia emocional

8 - Autonomía e iniciativa

9 - Empatía

10 - Capacidade de definir un problema e avaliar solucións

11 - Autocontrol

12 - Capacidade para regular a frustración

13 - Asertividade

14 - Negociación

15 - Resiliencia

Do mesmo xeito, convén puntualizar e aclarar que esta temporalización estará aberta aos posibles conflitos e circunstancias que se presenten na aula. Desta maneira, poderase modificar a orde das mesmas para poder trasladalas á realidade da aula e traballalas no momento no que se presente a situación idónea para iso.

4.3. OBXECTIVOS

- Adquirir habilidades sociais.
- Mellorar as habilidades comunicativas coa contorna.
- Potenciar o uso de estratexias de resolución de problemas
- Mellorar a autoestima e o autoconcepto.
- Desenvolver a autonomía e a independencia.
- Recoñecer a mellor forma de actuar ante un conflito ou desacordo de opinións.
- Recoñecer e valorar as emocións e sentimentos dun mesmo e as dos demais.
- Establecer relacións de confianza, colaboración e respecto cos seus compañeiros e compañeiras.

- Desenvolver a capacidade para percibir e comprender o punto de vista dos demais.
- Valorar e respectar adecuadamente as críticas e opinións dos demais.
- Respectar as normas básicas sociais (pedir a palabra, escoitar de forma activa e atenta, non interromper aos demais mentres falan, respectar a quenda de palabra...).
- Empregar unha linguaxe adecuada ao contexto e empregar palabras para expresar cordialidade.

4.4. CONTIDOS

- Adquisición das habilidades sociais.
- Mellora das habilidades comunicativas.
- Potenciación do uso de estratexias de resolución de conflitos.
- Mellora da autoestima e o autoconcepto.
- Desenvolvemento da autonomía e a independencia.
- Recoñecemento das mellores formas de actuar ante un conflito ou desacordo de opinións.
- Establecemento de relacións de confianza, colaboración e respecto cos seus compañeiros e compañeiras.
- Desenvolvemento da capacidade para percibir e comprender o punto de vista dos demais.
- Valor e respecto polas críticas e opinións dos demais.
- Respecto polas normas sociais.
- Uso da linguaxe adaptada ao contexto e emprego de palabras e frases de cordialidade

4.5. INDICADORES DE AVALIACIÓN

- Adquire habilidades sociais.
- Mellora as súas habilidades comunicativas na contorna.
- Usa estratexias de resolución de problemas

- Mellora a súa autoestima e o seu autoconcepto.
- Desenvolve a súa autonomía e a súa independencia.
- Recoñece a forma máis adecuada de actuar ante un conflito.
- Recoñece e valora as emocións e sentimentos propios.
- Recoñece e valora as emocións e sentimentos dos demais.
- Establece relacións de confianza, colaboración e respecto cos seus compañeiros e compañeiras.
- Percibe e comprende o punto de vista dos demais.
- Valora e respecta as críticas e opinións dos demais.
- Respecta as normas básicas sociais
- Emprega unha linguaxe adecuada ao contexto
- Usa frases e palabras para expresar cordialidade.

5. Actividades

A continuación preséntanse diversos exemplos de actividades, xogos estratexias e dinámicas para traballar e desenvolver as distintas habilidades sociais:

Habilidades Sociais Básicas

5.1. Saber escoitar

Debate: actividade na que se produce un intercambio de opinións por quendas.

O chapeu /a pelota de falar“: estratexia para respectar a quenda de palabra, só fala o que ten o obxecto seleccionado.

“Simón di...“: xogo de seguir instrucións, un alumno ou alumna di unha acción e o resto debe facela.

“O teléfono estragado“: xogo de escoita e repetición. Colócase ao alumnado nunha fila, o primeiro dille unha frase ao segundo ao oído e este repítella ao terceiro e así

sucesivamente ata chegar ao final da fina. O último recitará a frase no alto ante o resto dos seus compañeiros e compañeiras. Por outra banda, o primeiro repetirá a frase que inventou e comentaranse as similitudes e diferenzas entre unha frase e outra.

“A pataca quente”: xogo de preguntas no que o alumnado se coloca en fila e a mestra irá facendo preguntas mentres sosteñen un temporizador nas súas mans que se irán pasando en canto contesten correctamente á pregunta. Só fala o que ten o temporizador na man. Ademais, a aquel que se lle termine o tempo deberá contarlle aos demais como está ou algunha anécdota que lle pasou durante esa semana e o resto escoitará atento.

5.2. Ser capaz de iniciar e manter unha conversación (intercambio lingüístico, comunicación e diálogo)

“O círculo das conversacións”: fórmase dous círculos co alumnado, de modo que uns queden repartidos no exterior e outro no interior. Os alumnos e alumnas deben estar a se mirar á cara de modo que queden en parellas. A mestra dirá que por parellas téñense que dicir a súa opinión sobre algún tema.

Cando acaben, os do círculo exterior deben rotar ata o seguinte compañeiro, formando outra parella coa que discutirá sobre outra cuestión. Ao principio a mestra proporcionará témalos pero despois dun par de roldas deixarase a elección do alumnado. Así mesmo, incidirase en que deberán ser tolerantes e respectuosos coas opinións do seu compañeiro ou compañeira.

“Dialogamos con xestos”: actividade na que o alumnado deberá manter unha conversación a través da mímica (linguaxe gestual).

“Representamos escenas de contos”: Representación por parellas dun diálogo dun conto.

“Vexo, vexo”: xogo popular no que un neno ou nena ten que seleccionar un obxecto e o resto dos seus compañeiros e compañeiras, por quendas, terán que adiviñar a

que obxecto refírese. Así, irán nomeando diferentes obxectos mentres o outro responde si ou non segundo sexa.

“Quen son”: xogo de descricións, no que un alumno ou alumna levará na fronte unha imaxe e terá que ir facéndolles preguntas ao resto para adiviñar de que se trata.

5.3. Recoñecer e empregar vocabulario relativo ás Habilidades Sociais

“As palabras máxicas”: actividade que consiste na elaboración dun panel con palabras e frases de cordialidade e respecto: bos días, ola, adeus, grazas, por favor, perdón, síntoo, que tal?, como estás?...

“Cantamos as palabras máxicas”: actividade consistente en aprender a canción “Palabras Cordiais - Cantando Aprendo a Falar”

“O mago das palabras máxicas”: xogo que segue a mesma dinámica que o das estatuas (moverse cando soa a música e estar quieto cando esta para), coa variante de que cando para a música o neno que controla que o resto do alumnado estea inmóbil (que irá cambiando tras cada pausa musical) manda diversas ordes a compañeiros e compañeiras de forma aleatoria: “Por favor, podes...? Grazas

“Atentos magos e meigas!”: unha vez que o alumnado coñece as palabras máxicas, na lectura dos contos e textos que se vaian lendo ao longo do curso deberán prestar atención por se aparece unha destas palabras. Cada vez que se identifique algunha, colocarase nunha caixa especial (indicando o nome do libro e a páxina na que sae a palabra ou frase). Esta caixa chamarase “a caixa máxica”

“O dicionario máxico”: actividade na que se elaborará un glosario/dicionario de palabras bonitas e respectuosas para o recuncho de lectoescritura da aula.

Habilidades Sociais Complexas

5.4. Empatía.

Como sentirías ti si...? : dinámica con contos, vídeos, situacións reais... Primeiro explícaselle ao alumnado a circunstancia e pídeselle que pechen os ollos e que se imaxinen que iso lle acaba de suceder a eles. A continuación pídeselles que respondan á pregunta "Como sentirías ti?" para que sexan capaces de recoñecer como realmente se sentiu esa persoa nese momento.

"Son outra persoa": xogo de roles no que o alumnado interpretará a un personaxe ou persoa coñecida.

"Que lles pasa aos demais?": dinámica que consiste en empregar debuxos de caras coas emocións básicas (alegría, tristeza, medo, enfado, sorpresa, amor e noxo). Trátase de pedir aos nenos e nenas que identifiquen as diferentes emocións que representa cada unha das caras. Despois entre todos responderemos á pregunta que lles pasa aos demais? Tratando de explicar como senten, que pode pasar para que sentan así e que teñen que estar a pensar.

"Nos zapatos de...": xogo para exercitar a capacidade de poñernos no lugar dos demais. O alumnado senta en círculo e téñense que poñer os zapatos da persoa que teñan á súa dereita. Deste xeito simbolízase a expresión "poñerse nos zapatos do outro". Acto seguido, cada neno ou nena terá que responder a unhas preguntas, pero coa condición de responder segundo o que diría a persoa á que representa. Esta actividade volverá realizar noutra ocasión pero con zapatos que traia de casa dos seus familiares.

"Alén do espello": dinámica que se empregará ante un conflito. Para iso, hai que dispoñer do espello da aula. Entón, convídase os alumnos ou alumnas do conflito para pasar á fronte e pídeselles que conten a súa propia versión do feitos pero que, cando eles teñan o espello fronte deles, deben responder coma se estivesen no lugar do seu compañeiro na discusión. De tal forma que ao final reflexionen sobre o seu erro e a súa responsabilidade e pidan perdón de forma autónoma

5.5. Intelixencia emocional / Educación emocional / Capacidade de comunicar sentimentos e emocións

"A caixa dos sentimentos": esta dinámica consiste en deixar unha caixa con tarxetas á beira para que o alumnado debuxe ou escriba (mesmo que pida a alguén que llo escriba) os problemas ou malestares que tivese ao longo da mañá. Ao finalizar a xornada ou, no seu caso, a semana, en asemblea colleremos os papeis e traballaremos con eles, ofrecendo solucións ou facendo comentarios agradables que sirvan para solucionar ou diminuír o problema dos demais.

"A galiña ou o ovo": visualización e análise do curto "A galiña ou o ovo".

"O noso emocionario": elaboración dun glosario de emocións.

"Cantamos as emocións": escoita e aprendizaxe do álbum "Emoticantos" para recoñecer as emocións.

"Expreso as miñas emocións": en asemblea, completaremos as frases "son feliz cando...", "estou triste cando...", "enfádome cando...", "dáme noxo...", etc.

5.6. Asertividade

"A ponte": visualización e análise do curto "A ponte"

"Dragón, tartaruga e persoa": xogo no que se expoñen diversas situacións e en función do personaxe o alumno ou alumna debe actuar dun modo ou outro (dragón: agresivo; tartaruga: pasiva; persoa: asertiva).

"A balanza": nesta actividade se lle platea ao alumnado unha situación en débena decidir se negarse ou aceptar. A continuación, preguntárase ao alumnado que farían no seu lugar. Recolleríanse as respostas na lousa e iríanse dividindo en consecuencias positivas e negativas. Despois, terían que decidir se é mellor dicir que si ou negarse. Se decidisen negarse explicaríaselles que deben facelo de forma asertiva.

"Mesma situación, distintas posturas: nesta actividade, por parellas, representarán unha mesma situación desde distintos puntos de vista (agresivo, pasivo e asertivo). O resto do alumnado analizará a representación teatral e debaterá sobre que situación cren que é a máis correcta para defender unha postura.

"Árbitros asertivos": o alumnado terá tres tarxetas (vermello, laranxa e verde). Presentaranse unha serie de escenas e, cando a situación presentada sexa agresiva deberán ensinar a de cor vermella, cando sexa pasiva a laranxa e cando sexa asertiva a verde.

5.7. Capacidade de definir un problema e avaliar solucións

"Circuito de obstáculos": levará a cabo un circuíto con obstáculos que o alumnado deberá ir sorteando. Ademais, non se lle darán indicacións, polo que o alumnado deberá evadir os obstáculos segundo o seu propio criterio.

"O naufraxio": nesta actividade os nenos e as nenas deberán imaxinar que se atopan nun naufraxio. Entón, enumeraráselle unha serie de condicións nas que van vivir e ofrécéselle unha lista de obxectos dos que poden dispoñen, de entre os que terán que elixir os 3 que lles serán de maior utilidade, argumentando as súas decisións.

"O nó": neste xogo os alumnos e alumnas colocaranse de pé en círculo, agarrados das mans. Un grupo sae da clase un momento mentres o resto enrédase entre si pasando dun lado a outro varias veces. Os que saíron entran e deben resolver o problema e regresar o círculo á súa forma orixinal.

"Os monicreques dos problemas": nesta dinámica os monicreques representarán os conflitos que xorden na aula e o alumnado poderá observar o problema desde fóra da situación, outorgándolle así outro punto de vista, e leste deberá ofrecer solucións. Nesta actividade o mestre dramatiza a escena para que todo o alumnado podo valoralo. Se dramatiza tanto o problema como as consecuencias ante as

solucións achegadas polo alumnado, de tal forma que poidan reflexionar sobre se esa actuación é adecuada ou non.

“Abejita problemática”: nesta actividade desprazaremos a Bee-Bot nun circuíto con códigos QR, que ao escanealos dirixen a distintas escenas animadas nas que xurda un problema. Entón, o alumnado deberá ofrecer distintas solucións para resolver os problemas da abella robótica.

5.8. Negociación

“Trueque”: xogo no que o alumnado deberá negociar para conseguir o material que desexen posuír. O material empregado será o disposto no recuncho de xogo simbólico e este repartirase da forma máis heteroxénea e equitativa posible nos diferentes grupos.

“Chegamos a un acordo”: dinámica na que, ante unha disputa, ambas as partes deben aprender a ceder e a ofrecer algo a cambio.

“Deixádenos saír!”: xogo no que o alumnado se colocará en círculo agarrados das mans e un grupo irá ao centro do devandito círculo. Este último grupo deberá negociar correctamente cos seus compañeiros e compañeiras para que os deixen saír sen problema.

“Pezas perdidas”: dispóñense tantos quebracabezas como grupos haxa e mestúranse as pezas. Entón o alumnado deberá intercambiar as pezas negociando, pois en ocasións non sempre un grupo vai ter a súa peza, polo que deberá conseguir a peza doutro grupo para posteriormente intercambiala pola súa.

“Avogados en acción”: representación teatral de diversas situacións nas que un neno queira unha actividade ou obxecto e outro neno outra. O alumnado deberá debater sobre cal é a mellor solución para que ambas as partes estean conformes.

5.9. Capacidade de desculpase

“Aprendemos a pedir perdón”: dinámica nas que se lles mostra ao alumnado fichas con diferentes situacións. Estas analizaranse e comentarán, incidindo en quen debe desculpase e por que. Despois realízase un xogo de roles no que un teña que pedir perdón ao outro.

“Flores perdonadoras”: elaboración de flores para pedir desculpas. Estas flores estarán compostas por 6 pétalos coa palabra “perdón” escrita en cada un destes pétalos.

“A caixa do perdón”: o alumnado colócase en círculo e pídeselle a cada neno e a cada nena que debuxen unha situación na que fixeron algo mal e tiveron que pedir perdón. Despois preguntáraselles como sentiron antes de pedir perdón e despois de pedilo. Por último, todos estes debuxos introducíranse nunha caixa denominada “a caixa do perdón”.

Perdóame, por favor!: preséntase un fragmento dun vídeo onde alguén estea a facer algo mal e alguén terá que representalo e desculpase por iso. Ademais, debe ser un perdón convincente, pois o resto do alumnado é quen elixe se deciden perdoalo ou non.

“Tarxetas do perdón”: elaboración de diversas tarxetas do perdón, xa sexa cun debuxo, unhas palabras, uns símbolos... Das que poderemos dispoñer sempre que teñamos algún problema con algún compañeiro ou compañeira de clase e queiramos desculparnos dunha forma bonita.

5.10. Recoñecemento e defensa dos dereitos propios e dos demais.

“Cales son os nosos dereitos?": realización dunha investigación sobre os dereitos e elaboración dunha lista para colocar na aula.

"Pois a min gustaríame...": ampliación da lista dos dereitos incluíndo aqueles que aos alumnos e alumnas gustaríalles ter.

"Viva a Pepa!": consulta dos dereitos e deberes dos españois en "A Constitución Española para Nenos"

"Para que o saibades...": elaboración dun folleto para que as familias e o resto da comunidade educativa coñezan os dereitos do alumnado.

"O noso libro de dereitos": elaboración dun mini libro con debuxos dos dereitos infantís.

5.11. Respecto

"Che escoito": técnica para aprender a escoitar e a respectar aos demais mentres falan

"Ti es.../ Gústame o teu...": o alumnado colócase en círculo, un sae ao medio e os demais irán dicindo calidades físicas ou competencias persoais que lles gustan del. Así sucesivamente ata que todos pasaron polo medio.

"O poder do espello": actividade que consiste en verse no reflexo do espello e dicir calidades propias (respecto por un mesmo).

"Xuntos pero non revoltos": o alumnado colocárase por parellas e a cada unha destas daráselle un vaso de plástico e unha corda para atarse unha perna á do seu compañeiro ou compañeira. A continuación, realizarán unha serie de probas: buscar cinco pedras pequenas e tres pedras medianas, catro palitos e cinco follas de distinto tamaño, que poñerán no vaso. Cando consigan todo, levarano á aula e reuniranse co resto de membros do seu grupo e deberán, entre todos, elaborar unha mandala natural (respectar o ritmo dos demais).

“O home e a Terra”: desenvolvemento dun taller de respecto pola natureza: plantar unha semente, recoller lixo na contorna próxima, investigar e observar fauna e flora autóctona...

5.12. Resiliencia

“Teño, son e podoo”: actividade para resaltar as virtudes que temos e do que somos capaces. Entón, en asemblea cada un dirá “eu teño” (mencionando aqueles apoios externos dos que dispón), “eu son” (mostrando a súa forza interior) e “eu podoo” (presentando as súas capacidades interpersoais).

“Ovella Esquilada”: visionado da curto “Ovella Esquilada” e debate sobre a capacidade para afrontar os problemas.

“O pensamento feliz”: técnica que consiste en buscar algo que nos fai felices para que cando esteamos tristes ou teñamos un problema pensemos niso e que así a situación sexa un pouco máis levadía

“O baúl das preocupacións”: dinámica para cada vez que teñamos un problema. Entón, faremos un debuxo que o represente, mostrámosllo a unha persoa de confianza (xa sexa un compañeiro ou a propia docente) e falaremos do tema con esa persoa, que nos axudará e apoiará. Logo meterase o debuxo nun baúl que estará en clase cun cadeado.

“Somos como esponxas”: actividade de reflexión na que o alumnado poderá observar como unha esponxa resiste a unha presión e volve á súa forma inicial, recibe golpes e malos tratos e recupérase (resistir ás adversidades), segue funcionando a pesar de estar sucia (capacidade de superación), pode encherse de auga pero nunca está chea e xestiona esa auga pola súa superficie (recibir problemas e ser capaz de xestionalos), ser espremido (expulsar os problemas)...

5.13. Autocontrol

“Teño o poder”: actividade na que cada alumno e alumna elaborará unha lista de 3 accións coas que podes facer feliz a alguén e outras 3 coa que o podes facer infeliz. Ao finalizar, realizarase un debate sobre se as fan ou as farían e recalcar que eles teñen o poder/control para decidir.

Debate “que pasaría se fixésemos o que nos apetecese en calquera momento e lugar?": coloquio no que o alumnado razoará sobre a importancia de controlarse e de seguir unhas normas ou protocolos sociais establecidos.

“O semáforo”: esta técnica serve para ensinar a manter a calma ante un conflito. Para iso, os nenos e as nenas deberán respirar fondo e representar mentalmente un semáforo, seguindo os pasos: “detente”, “pensa”, “actúa”.

“A Tortuguita”: conto de relaxación guiada que serve para controlar a respiración, relaxarse e tranquilizarse.

“STOP”: técnica de reestruturación cognitiva que consiste en dicir STOP aos pensamentos obsesivos e/o negativos que interfieren no ritmo de vida.

5.14. Capacidade para regular a frustración

“Me molesta...”: actividade na que o grupo senta nun círculo, e cada un ten a oportunidade de dicir o que lle enfadou, molestou ou lle fixo sentir frustración durante esa semana. Cada alumno ou alumna pode dicir quen estaba involucrado, o que se fixo sobre o problema e se a situación aclarouse ou non a satisfacción do mesmo. [Os problemas sen resolver poden tratarse nunha sesión de resolución de conflitos].

“Nos expresamos coa arte”: actividade que consiste na realización de dous debuxos: un sobre aquilo que nos molesta e outro sobre que facemos para tranquilizarnos ou para solucionar o problema de forma adecuada.

“Ordenando as nosas molestias”: elaboración dunha lista de molestias onde se coloquen por orde, desde aquilo que nos molesta lixeiramente ata o que nos fai enfurecer. Ao final, debater sobre que facer para que os demais saiban que nos está molestando algo e pensar en que cousas facemos que frustran aos demais.

“Somos entrevistadores e conselleiros”: actividade que consiste en facerlle preguntas a compañeiros e compañeiras e en casa aos seus familiares para valorar que é o que os frustra ou molesta e tentar axudar ou facerlle ver ao entrevistado que os problemas teñen solución e que poida que en ocasións magnifiquemos aqueles aspectos que nos irritan.

“Xogos de mesa”: realizarase un taller de xogos de mesa: oca, parchis, Dobble, Quen é quen, Xestos, escaleiras e tobogáns, Jenga, tres en raia...

5.15. Autonomía e Iniciativa

“Facemos todo isto”: elaboración dun panel con hábitos e rutinas da aula, ordenadas segundo o momento da súa realización.

“Che recomendo que...”: elaboración dun mural con hábitos recomendables de hixiene, a alimentación e descanso.

Átasma os cordóns?: actividade consistente en desatar e atarse os cordóns os uns aos outros.

“As responsabilidades de facerse maior”: debate sobre as tarefas das que son responsables agora pero antes non: ex. coidar dunha mascota ou dun familiar, calquera tarefa concreta: sacar o lixo, tender a roupa...

“Comparando realidades”: actividade que consiste en elaborar un debuxo do que facían de bebés e do que fan agora de maiores. Ex.: tomar o biberón vs comer de todo; facer pis e caca no cueiro vs facelo no baño; ir en carriño ou en brazos da súa

nai ou pai vs ir andando só; vestíaos mamá ou papá vs vístense sós ou con moi pouca axuda, etc.

5.16. Resolución pacífica de conflitos

“O recuncho dos conflitos”: espazo da aula provisto de dúas cadeiras, unha cun debuxo dunha boca e outra dunha orella, destinado á resolución de conflitos entre dous educandos.

“Mediación”: é unha estratexia para resolver conflitos. Para desenvolvela, creárase na aula unha “Zona de Mediación”, destinada á resolución de problemas, onde intervéñen un suxeito externo ao conflito.

“Roda resolución de conflitos”: ante un conflito, o alumnado acudirá á roda de resolución de conflitos que lle achegará diferentes formas de resolver o problema. Entón, a roda estará composta, entre outras, polas seguintes casas: falar e desculparme, esperar e tranquilizarme, dicirlle que se deteña, cambiar de actividade... E en cuxo centro aparecerá a frase: que podo facer?

Como debo actuar?”: elaboración e uso dun panel de actuación para resolver conflitos, composto polos seguintes pasos: STOP > respiro > como síntome? > que problema teño? > como solucionalo

“Mandala, mandala”: actividade na que o alumnado deberá crear e/o pintar mandalas.

5.17. TI VALES MOITO!

DESCRIPCIÓN DA ACTIVIDADE

- Cumprimentar un cuestionario sobre autoestima e levar a cabo a súa autocorrección.

- Ler e comentar un texto informativo sobre a autoestima.
- Escribir un autorretrato describindo as propias calidades.
- Descubrir as propias calidades e as dos demais.

OBXECTIVOS DA ACTIVIDADE:

- Favorecer o autoconceito positivo mediante o autoconocimiento e o coñecemento dos demais.
- Tomar conciencia da importancia da autoestima positiva.
- Fomentar a autoestima positiva mediante o descubrimento das propias calidades.
- Reforzarse mutuamente a autoestima positiva valorando as calidades persoais.

SUXERENCIAS PARA O DESENVOLVEMENTO:

- Debe terse en conta que se trata dun bloque de actividades, polo que é conveniente que a súa realización leve a cabo seguindo a secuencia proposta.
- En primeiro lugar, distribúese o cuestionario sobre autoestima, antes de proporcionar ningunha información sobre o tema, resaltando que se trata de reflexionar persoalmente e de cumprimentalo con sinceridade. Igualmente, pode comentarse que a corrección se fará de forma persoal, seguindo as instrucións indicadas no propio cuestionario
- A continuación, pode abrirse un breve coloquio para identificar as ideas previas do alumnado con respecto á importancia do coñecemento de si mesmo e de valorarse positiva mente. Para iso poden ser de utilidade preguntas como as seguintes:
 - Como che sentes cando che din algo agradable?;

- E cando che insultan ou che din algo desagradable?;
 - E cando che din que «non fas nada ben»?;
 - Que temos máis as persoas, calidades ou defectos?...
- Seguidamente, entrégase o texto sobre a autoestima para que sexa lido individual mente. Despois, pode lerse en voz alta por varios alumnos e alumnas, deténdose cando se considere oportuno para ir comentando aqueles apartados que susciten interese.
- Finalmente, interesa chegar a algunha conclusión, que podería ser: «Podemos facemos unha imaxe da nosa persoa que nos leva a comportamos dunha maneira determinada: se cremos que somos «buenos», portarémonos ben, e se cremos que somos «malos» portarémonos mal, pero, se nos animan e fannos ver que podemos mellorar, poida que comecemos a facelo».
- Pode continuarse coa realización das outras actividades propostas, as cales constitúen unha aplicación práctica do texto referido á autoestima. De entre elas, a referida ao «autorretrato» pode integrarse dentro da área de Lingua Castelá e Literatura.

OBSERVACIÓNS:

O autoconcepto e a autoestima gardan unha estreita relación. O autoconcepto (de natureza cognitiva) está formado polo conxunto de elementos que utilizamos para autodescribirnos; a autoestima (de natureza afectiva) é a valoración de información contida no autoconcepto, de modo que podería definirse como «o concepto que temos de nosa propia valía», «a autovaloración' das propias capacidades».

A autoestima desenvólvese aos poucos, polo que debe traballarse ao longo de todo o curso e de toda a escolaridade.

A autoestima positiva é o factor fundamental para lograr unha adecuada adaptación socioemocional e inclúe: a imaxe positiva de si mesmo, a aceptación da propia personalidade, a valoración das propias calidades, o recoñecemento das propias limitacións e o aprecio en por si

Os profesores e profesoras debemos ser conscientes da importancia dos xuízos de valor que emitimos na actividade educativa diaria. Aceptar ao alumno ou alumna como persoa singular e valiosa, darlle ánimos, valorar o ben feito, quitar importancia aos erros dando a entender que reflexionar sobre eles permítenos poñer os medios necesarios para corríxilos etc., fará que os alumnos e alumnas eleven a súa autoestima, a cal tamén correlaciona directamente co rendemento nos estudos. Ao formar parte dun grupo, o importante é que todos os compoñentes do grupo tomen conciencia que deben axudarse mutuamente a mellorar a autoestima persoal, a cal fará que o grupo como tal tamén teña unha autoestima positiva. A celebración dos aniversarios ou da onomástica de cada alumno e alumna pode contribuír a elevar a súa autoestima, polo que pode ser unha práctica interesante para ser tida en conta entre as actividades grupais ao longo do curso. É importante revisar os cuestionarios sobre autoestima (para iso deberían escribir o nome), xa que estes poden achegar información con respecto ao nivel de autoestima do alumnado. En calquera caso, é conveniente profundar no coñecemento mediante a entrevista individual e a observación en clase, xa que non hai un modo seguro para saber que un alumno ou alumna ten unha autoestima baixa.

RECURSOS E MATERIAIS:

- Os persoais do alumnado.
- Ficha co cuestionario sobre autoestima.
- Ficha co texto informativo sobre a autoestima.
- Ficha para a elaboración do autorretrato.

- Ficha con instrucións para buscar calidades propias e doutros compañeiros e compañeiras..

COÑÉCESCHE BEN?

Vas reflexionar un pouco sobre a túa persoa, o cal é importante porque che axudará a coñecerte un pouco máis e mellor, de modo que poidas valorar as túas calidades e mellorar as cousas menos boas. As claves para responder están representadas polos números do 1 ao 5, que indican o seguinte:

- 1 = "Moi pouco" ou "Nunca".
- 2 = "Pouco" ou "Case nunca".
- 3 = "Regular" ou "As veces".
- 4 = "Bastante" ou "Case sempre".
- 5 = "Moito" ou "Sempre".

FRASES	CLAVES				
Creo que son un bo mozo/a.....	1	2	3	4	5
Gústame o meu aspecto físico.....	1	2	3	4	5
Estou contento coa miña forma de ser.....	1	2	3	4	5
Cando aparecen dificultades, procuro solucionarlas.....	1	2	3	4	5
Hai cousas que fago moi ben.....	1	2	3	4	5
Os meus compañeiros e compañeiras confían en min.....	1	2	3	4	5
Son unha persoa responsable.....	1	2	3	4	5
Son traballador/a.....	1	2	3	4	5
Os meus pais confían en min.....	1	2	3	4	5
Cando comezo algo, acáboo.....	1	2	3	4	5
Son simpático	1	2	3	4	5
Os meus profesores/as confían en min.....	1	2	3	4	5
Consigo facer o que me propoño	1	2	3	4	5

Son un membro importante da miña cuadrilla.....	1	2	3	4	5
Estou orgulloso/a de o que fago.....	1	2	3	4	5
Son unha persoa alegre	1	2	3	4	5
Cando cometo erros, son capaz de recoñecelos.....	1	2	3	4	5
Gústame coidar a hixiene persoal.....	1	2	3	4	5

• AUTOCORRECCIÓN DO CUESTIONARIO:

Vas corrixir o teu propio cuestionario. _ Para iso fai a suma dos números que marcaches:

Se o total está entre 72 e 90, iso significa que che valoras moi ben.

Se o total está entre 54 e 72, valórasche positivamente, aínda que podes mellorar.

Se o total é inferior a 54, tal vez foses demasiado esixente ao valorarche.

De todos os xeitos, ten en conta que hai cousas que ti sabes facer moi ben e que sempre podes tentar cambiar as cousas «menos positivas».

TI VALES MOITO!

QUE É ISO DA "AUTOESTIMA"?

(TEXTO INFORMATIVO]

Todas as persoas temos habilidades e afeccións diferentes; tamén experimentamos sentimentos distintos; e, por suposto, somos diferentes no físico. Pero, o importante é que todas as persoas temos calidades ou cousas boas.

A autoestima é a valoración que cada persoa fai de si mesma.

Ter unha autoestima positiva significa que che dás conta e sentes que ti...

...Acéptasche como es e estás a gusto contigo.

...Hai cousas que fas moi ben.

...Tes cousas boas (e tamén cousas « menos boas »).

...Sabes cales son as túas dificultades e procuras superalas.

...Tes dereito a equivocarche algunha vez.

...Podes aprender dos erros.

...Non debes desanimarche ante as dificultades.

...Podes dicir «NON» a aquilo que non che convén.

Polo que respecta ao aspecto físico, estás a comezar unha etapa de cambios corporais que poden chegar a facer que che vexas ou sintas un pouco raro ou rara, pero debes ter paciencia e sentirche alegre, pois eses cambios son necesarios para chegar a converterche nunha persoa adulta. Nesta etapa de cambios podes contribuír a mellorar o teu aspecto cunha alimentación equilibrada, cunha hixiene correcta e cunha práctica adecuada do exercicio físico.

En canto á forma de vestir, peitearse etc., son aspectos moi persoais (aínda que a moda tamén inflúe). Todas as persoas podemos crear o noso estilo, adecuándoo ás diferentes circunstancias.

De todos os xeitos, o que sempre debes ter en conta é que todas as persoas temos calidades que debemos valorar e procurar cambiar as cousas menos boas.

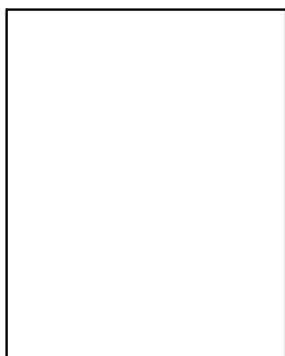
TI VALES MOITO!

AUTORRETRATO

Vas describirche tanto no teu aspecto físico como na túa forma de ser. Con respecto a esta última, inclúe as túas calidades máis positivas, algunhas «calidades» menos positivas, as túas aflicións, o que che pon alegre, o que che entristece etc. Despois, podes intercambiar o teu autorretrato co dalgúns

compañeiros ou compañeiras para comentar se vos ven como vos habedes «fotografado».

Nome:.....

Apelidos:.....

Nome polo que prefires que che chamen:.....

Idade:..... Data de nacemento:.....

Domicilio:.....

Horizontal line followed by ten dashed horizontal lines for writing.

TI VALES MOITO!

CUALIDADES PROPIAS E ALLEAS

-Esta actividade, para ser realizada en pequeno grupo (dous ou tres compoñentes), consiste no seguinte:

INSTRUCCIÓNS

- En primeiro lugar, cada un dos compoñentes do grupo escribirá nun papel as cualidades máis valiosas que teñen os outros compoñentes do grupo, referidas á súa forma de ser e ao seu modo de relacionarse coas demais persoas.
- En, segundo lugar, fará o mesmo con respecto á súa persoa.
- Despois, lense en voz alta e compróbase se os demais compoñentes do grupo engadiron cualidades ás que persoalmente se sinalaron .

Como axuda pode ser de utilidade esta lista, pero está claro que ti podes elixir outras cualidades:

Alegre.
Amable.
Animado/a.
Atento/a.
Colaborador/a.
Deportista.
Disposto/a a axudar.
Divertido/a.

Educado/a,
Emprendedor/a.
Optimista.
Ordenado/a.
Paciente.
Respectuoso/ a.
Responsable.
Simpático/a.
Sincero/a.
Traballador/a.

5.18. CAMBIA O "CHIP"

DESCRIPCIÓN DA ACTIVIDADE:

Practicar o cambio de pensamentos negativos e o autocontrol emocional.

OBXECTIVOS DA ACTIVIDADE:

Fomentar a autoestima positiva mediante o cambio de pensamentos negativos e o autocontrol emocional.

Autorreforzar a autoestima positiva valorando as calidades persoais.

SUXERENCIAS PARA O DESENVOLVEMENTO:

- Pode comezarse lembrando en que consiste que unha persoa teña unha autoestima positiva, para pasar a establecer un breve coloquio acerca de se temos de cando en vez pensamentos que nos desaniman (que nos «baixan a moral»), achegando exemplos de situacións que provocan eses pensamentos negativos; igualmente, interesa que saian a relucir os sentimentos que provocan e se nos fan ser mellores, facelas cousas mellor, sentimos máis felices etc.

- A continuación, entrégase a ficha cos exercicios para o cambio de pensamentos e o adestramento mental mediante autorreforzos positivos. O importante, máis que facer os exercicios en clase, é que se chegue ao compromiso de practicar as técnicas de cambio de pensamentos negativos por outros que nos fagan sentirnos mellor e de autorreforzo positivo.

- Finalmente, pode facerse unha posta en común para chegar a algunha conclusión, que podería ser: « Todas as persoas temos calidades e aspectos menos positivos»; debemos sentirnos orgullosas das nosas calidades e procurar cambiar os aspectos menos positivos; darnos ánimo e refugar os pensamentos negativos axúdanos a que sintamos con forza para mellorar».

OBSERVACIÓNS:

- A autoestima desenvólvese aos poucos, polo que debe traballarse ao longo de todo o curso e de toda a escolaridade.

- Os profesores e profesoras debemos ser conscientes da importancia dos xuízos de valor que emitimos na actividade educativa diaria. Aceptar ao alumno ou alumna como persoa singular e valiosa, darlle ánimos, valorar o ben feito, quitar importancia aos erros dando a entender que reflexionar sobre eles permítenos poñer os medios necesarios para corríxilos etc., fará que os alumnos e alumnas eleven a súa autoestima, a cal tamén correlaciona directamente co rendemento nos estudos.

RECURSOS E MATERIAIS:

- Os persoais do alumnado.
- Ficha con instrucións e exemplos para o adestramento no cambio de pensamentos negativos e o autocontrol emocional.

CAMBIA O "CHIP"

ENTRENAMENTO MENTAL

Seica pensabas que só se pode facer adestramento físico? Pois non, tamén podemos adestrar a nosa mente (nosa forma de pensar, de «ver» as cousas).

De cando en vez, a todas as persoas, ante os problemas e dificultades, véñennos á cabeza pensamentos negativos que poden facernos sentir tristes e preocupados («baixamos a moral»), o que fai que baixe a nosa autoestima (a valoración que cada persoa fai de si mesma). Algúns exemplos deste tipo de pensamentos poden ser os seguintes:

« Este problema é moi difícil; non vou saber resolvelo».

« Ao meu pai ingresárono no hospital. Mira que teño mala sorte!»

« Non sirvo para nada».

« Se eu non teño nada bo...»

Ten en conta que todas as persoas temos dificultades e problemas. O importante non é que os teñamos, senón que aprendamos a solucionarlos. Ademais, os pensamentos negativos non nos axudan nada, pois nos fan sentirnos tristes e sen ánimo para resolvelos.

Co adestramento mental podemos cambiar os pensamentos negativos por outros máis positivos que nos axuden a elevar a nosa autoestima e a estar en mellor «forma» para facer fronte aos problemas e dificultades. Os pensamentos negativos dos exemplos anteriores poden cambiarse por estes outros máis positivos:

« Este problema é moi difícil, pero vou tentar resolvelo».

« Ao meu pai ingresárono no hospital. Alí recibirá máis coidados e recuperarase antes da súa enfermidade».

« Isto saíume mal, pero hai cousas que fago moi ben».

« Unha cousa boa que teño é que...»

Con cal dos dous tipos de pensamentos crees que se é máis feliz?

Para aprender a cambiar os pensamentos negativos por outros positivos debes entrenarte. De todos os xeitos, ten sempre en conta que prestar atención, pensar antes de actuar, preguntar as dúbidas, pedir axuda, propoñerllo, esforzarse..., sérvenos de axuda para que as cousas saíannos ben e, ademais, cada vez mellor.

LEMBRA: NON DEBEMOS DESANIMARNOS ANTE AS DIFICULTADES

EXERCICIOS DE ADESTRAMENTO MENTAL

Cambia estes pensamentos negativos por outros positivos:

« O debuxo quedoume desastroso ».

« Seguro que me sae mal»

« O profesor vai preguntar e non poderei responder, porque onte doíame moito a cabeza e non puiden estudar »

« Alí ven Marisa; seguro que se mete comigo».

• ***Faiche a dicirche cousas agradables. Por exemplo:***

- Pola mañá, cando te levantas e mírasche por primeira vez ao espello.
- Cando axudas a algún compañeiro ou compañeira.
- Cando fas algo ben.
- Cando, ao deitarche, pensas en todas as cousas que fixeches ben durante o día.

Repíteche de cando en vez frases como estas:

- Son capaz de facer o que me propoño».

- Para conseguir as cousas que desexo, vou esforzarme e a poñer os medios necesarios».
- Tranquilidade; o nerviosismo non me axuda nada a resolver eficazmente os problemas».
- Ben!, hoxe supereime en...

A TÚA AUTOESTIMA SERÁ MÁIS POSITIVA SE PRACTICAS EXERCICIOS COMO ESTES

5.19. E TI, DE QUE VAS?

DESCRIPCIÓN DA ACTIVIDADE:

- Cumprimentar un cuestionario sobre habilidades sociais e levar a cabo o seu autocorrección.
- Ler e comentar un texto informativo sobre as habilidades sociais.
- Identificar distintos tipos de conduta (agresiva, pasiva e positiva ou asertiva) nas relacións interpersoais.
- Escenificar situacións da vida cotiá adoptando os tres tipos de conduta anteriores. Ensañar técnicas para dicir «NON» con asertividade.

OBXECTIVOS DA ACTIVIDADE:

Diferenciar distintos tipos de condutas nas relacións interpersoais. Valorar a importancia de actuar e de comunicarse con asertividade. Aprender a dicir «NON» con asertividade utilizando determinadas técnicas..

SUXERENCIAS PARA O DESENVOLVEMENTO:

- Debe terse en conta que se trata dun bloque de actividades, polo que a súa realización pode levar a cabo seguindo a secuencia proposta.
- En primeiro lugar, distribúese o cuestionario sobre habilidades sociais, antes de proporcionar ningunha información sobre o tema, resaltando que se trata de reflexionar persoalmente sobre a nosa forma de actuar e de cumprimentalo con

sinceridade. Igualmente, pode comentarse que a corrección se fará de forma persoal, seguindo as instrucións indicadas no propio cuestionario.

- A continuación, pode abrirse un breve coloquio para identificar as ideas previas do alumnado, a partir do cuestionario cumprimentado, con respecto aos diferentes tipos de condutas que se dan nas relacións interpersoais, así como sobre as vantaxes e os inconvenientes de cada unha delas.

- Seguidamente, entrégase o texto sobre as habilidades sociais para que sexa lido individualmente. Despois, pode lerse en voz alta por varios alumnos e alumnas, deténdose cando se considere oportuno para ir comentando aqueles apartados que susciten interese. Finalmente, interesa chegar a algunha conclusión, que podería ser: «A conduta positiva ou asertiva permítenos comunicarnos mellor e sentimos mellor e máis felices por dicir o que pensamos e sentimos sen ningún tipo de violencia».

OBSERVACIÓNS:

-As habilidades sociais gardan relación coa autoestima e poden definirse como o conxunto de condutas que nos permiten relacionarnos de maneira positiva, facendo valer os nosos dereitos e respectando os dos demais. A importancia de poder manifestar os propios desexos, sentimentos e valores está clara para a educación preventiva sobre drogas, pois permite poder dicir "NON" resistindo as presións doutras persoas ou do grupo de iguais, á vez que aumentan a autoestima.

-As habilidades sociais apréndense, polo que é preciso practicalas. O importante, máis que facer os exercicios en clase, é que se chegue ao compromiso de practicar as técnicas propostas ata interiorizalas. Por outra banda, deben traballarse ao longo de todo o curso e da escolaridade.

-No ensino de habilidades sociais é importante ter en conta os seguintes aspectos metodolóxicos que constitúen unha secuencia:

1.- Información: descrición da habilidade a partir dos intereses do alumnado; explicación dos pasos para conseguir o dominio da habilidade.

2.- Modelado: a partir da práctica realizada por un modelo (titor ou titora, por exemplo), os alumnos e alumnas observan os pasos necesarios para realizar a habilidade.

3.- Representación: os alumnos e alumnas, por quendas, ensaian a: habilidade dentro da representación dunha situación cotiá.

4.- Reforzamento e retroalimentación: revísase a actuación, primeiro por parte de quen a realice e despois por quen a observe; o titor ou titora reforza o positivo e comenta o que podería facerse doutra maneira.

5.- Tarefas persoais: cada alumno e alumna planifica como practicar as habilidades na súa vida real, axudándolle a facer un seguimento dos propios avances e dificultades.

-É conveniente revisar os cuestionarios sobre habilidades sociais (para iso deberían escribir o nome), xa que estes poden achegar información con respecto á conduta do alumnado nas relacións interpersoais. En calquera caso, é importante profundar no coñecemento mediante a entrevista individual e a observación en clase e nas distintas situacións de convivencia que se dan no centro.

RECURSOS E MATERIAIS:

Os persoais do alumnado.

Ficha co cuestionario sobre habilidades sociais.

Ficha co texto informativo sobre as habilidades sociais.

Ficha para identificar distintos tipos de conduta.

Ficha para a escenificación de situacións da vida cotiá.

Ficha con técnicas para dicir «NON» con asertividade.

¿CÓMO É A TÚA CONDUTA COS DEMAIS?

CUESTIONARIO

O cuestionario que aparece a continuación trata de que reflexións sobre a túa forma de comportarche en distintas situacións da vida cotiá.

Responde con sinceridade, sinalando a opción («a», «b», «c») que máis se axuste á túa forma de actuar ao finalizalo farás o seu autocorrección persoalmente.

1.- Cando falo cos meus amigos e amigas...

- a) Adoito participar moi pouco.
- b) Expreso directamente o que penso ou sinto.
- c) Impoño as miñas opinións, aínda que aos demais non lles gusten.

2.- Eu penso do meu mesmo/a que...

- a) Fallo en moitas cousas, son un desastre.
- b) Relaciónome con outras persoas bastante ben.
- c) Son estupendo, non teño ningún fallo.

3.- Na miña cuadrilla de amigos e amigas eu...

- a) Participo máis ben pouco.
- b) Creo que contan comigo e colaboro.
- c) Sen min a cuadrilla non funcionaría.

4.- Cando hai problemas nas relacións con outros compañeiros/as, o que fago é...

- a) Aguántome co que decidan, aínda que sexa eu quen leve a razón.
- b) adoito aceptar as ideas e propostas que se fan.
- c) Cunha ameaza resolvo rapidamente a situación.

5.- Si Se necesito que alguén me faga un favor...

- a) Non lle digo nada.
- b) Dígolle: Pódesme facer un favor?. E explícolle o que necesito.
- c) Esíxolle que faga o que necesito.

6.- Cando estou a facer algo que me gusta e creo que está moi ben, se alguén me di que non lle gusta...

- a) Dígolle que ten razón, aínda que eu non o crea e séntame doído/a.
- b) Dígolle: "Eu creo que está ben".
- c) Dígolle: "Pero ti que entendes disto inútil?".

7.- Un compañeiro/para vai moi "guay", encántache a súa roupa ou o seu corte de pelo, entón o teu...

- a) Non lle digo nada.

- b) Dígolle algo agradable..
- c) Dígolle que vai fatal, aínda que pense o contrario.

8.- Se alguén me fai algo bastante desagradable e enfádome...

- a) Fago como que non me molestou.
- b) Dígolle: "Estou enfadado/a, non me gusta o que me fixeches".
- c) Grítolle: "Es idiota! Esta págasma!

9.- Cando estou a facer cola e alguén se coa diante de min...

- a) Aguántome e non digo nada.
- b) Exprésolle as miñas queixas directamente, pero con educación.
- c) Pobre de quen se atreva a coarse!

AUTOCORRECCIÓN DO CUESTIONARIO

Vas corrixir o teu propio cuestionario. Para iso, conta as respostas do tipo a), b) e c) por separado, e ten en conta o seguinte:

a) Se a maioría das túas respostas foi da clase «**a**», a túa conduta pódese considerar como «**pasiva**» ou **tímida**. Debes procurar manifestar o que sentes e o que pensas nas túas relacións cos demais; lembra que ti tamén tes os teus dereitos, que vales moito, que es importante.

b) Se a maioría das túas respostas foi da clase «**b**», a túa conduta é **positiva** ou «**asertiva**», é dicir, expresas directamente o que pensas, sentes, necesitas... De todos os xeitos, sempre podes perfeccionar as túas «habilidades sociais» (máis adiante falaremos das devanditas «habilidades»).

c) Se a maioría das túas respostas ha siclo da clase «**c**», a túa conduta é «**agresiva**»; esa non é a forma máis adecuada para levarche ben cos demais. Non se trata de impoñer as túas opinións e desexos, de saírche sempre coa túa... Reflexiona

e ten en conta que as demais persoas tamén existen e teñen os seus dereitos. O mellor que podes facer é comezar a aprender e practicar habilidades sociais.

6. Avaliación.

Os aspectos para avaliar no alumnado serán, principalmente, os indicadores de avaliación global, continua e formativa. Así como tamén se valorará a participación e implicación do alumnado na aula e o seu progreso evolutivo. Ademais, avaliarase a adecuación do programa e dos seus elementos ás características do alumnado e o seu grao de implicación. En canto ás técnicas que se usarán, serán a observación, o interrogatorio e a análise das producións. Como instrumentos de avaliación poderán empregarse un diario de aula, onde se recollerá o que se fixo, o que se aprendeu, as dúbidas que xurdiron e unha breve reflexión. De tal forma que sirva para avaliar ao alumnado e a implicación do profesorado.

7. Conclusións

As habilidades sociais son condutas ou destrezas imprescindibles para interactuar, dun modo socialmente correcto, con outras persoas. Así, dentro destas incluíranse a forma de expresar sentimentos, ideas, emocións, actitudes, desexos, opinións ou dereitos propios. Entón, estas, a través de condutas verbais e non verbais, facilitan as relacións cos demais, así como a integración e a comunicación de maneira efectiva. Sen embargo, tal e como se mencionaba previamente, ao non ser innatas deben aprenderse... E que mellor forma que desde os centros dunha forma pautada e estruturada? De aí a necesidade da elaboración e o desenvolvemento dun programa de habilidades sociais, no que se recollan, entre outros, aquilo que se pretende conseguir e a través de que medios e de que forma tratarase. E é que a

importancia deste tipo de programa radica na necesidade de planificar un plan que ofrezca ao alumnado ferramentas sociais que lles permitan integrarse activamente en sociedade, así como desenvolverse socialmente dun modo pleno e óptimo.

Por todo, as habilidades sociais son un aspecto fundamental a traballar desde a educación infantil, xa que son as ferramentas necesarias para que as nenas e os nenos poidan integrarse apropiadamente en sociedade. De aí a importancia de levar a cabo un programa de habilidades sociais desde a primeira infancia.

Con todo, a conclusión é que é imprescindible traballar as habilidades sociais no alumnado dunha forma sistematizada para que poidan ir desenvolvéndose, de maneira progresiva, como seres sociais e integrarse correctamente en sociedade. En definitiva, debemos prestar especial atención e ter precaución á hora de formar ao noso alumnado no que concierne ao ámbito social, pois as nenas e os nenos de hoxe serán o futuro de mañá.

PLAN DE TRABAJO DO COORDINADOR DE BENESTAR E CONVIVENCIA

1 – INTRODUCCIÓN

2 – ANÁLIXE DO CONTEXTO

3 – OBXECTIVOS

4 – PROCEDEMENTO DE SEGUIMENTO E AVALIACIÓN

1 – INTRODUCCIÓN

A Orde do 23 de agosto de 2023 establece a figura da persoa coordinadora de benestar e convivencia nos centros docentes de Galicia.

O plan de traballo da coordinadora ou coordinador de benestar e convivencia incluírase dentro do plan de convivencia do centro.

O plan de traballo concretarase anualmente na programación xeral anual a través de accións enfocadas ao logro dos obxectivos establecidos que se pretendan desenvolver no correspondente curso académico.

2 – ANÁLIXE DO CONTEXTO

3- OBXECTIVOS

A. ÁMBITO DE DIFUSIÓN

Establécense accións co fin de traballar os seguintes obxectivos:

1. Difundir as súas funcións e informar do procedemento para seguir para comunicar posibles situacións de violencia ou desprotección no centro educativo ou na contorna, incluído os posibles casos de acoso escolar.

2. Informar sobre os protocolos existentes no ámbito educativo #ante calquera expresión de violencia:

- Protocolo de actuación ante un posible caso de acoso escolar.

- Protocolo de prevención da violencia de xénero.

- Protocolo de identidade de xénero.

3. Detectar as necesidades formativas en materia de convivencia e benestar do alumnado e propoñer accións formativas dirixidas á comunidade educativa. 4. Orientar á comunidade educativa sobre o uso dos datos de carácter persoal do alumnado menor de idade a través da difusión de manuais ou orientacións específicas.

ACCIÓN	RESPONSABLE	TEMPORALIZACIÓN
1. Elaborar unha infografía con procedemento para comunicar posibles situacións de violencia, e colgala na aula virtual do claustro, para a súa consulta.	Coordinador de benestar e convivencia do alumnado.	Primeiro trimestre
2. Explicar nun claustro o procedemento para seguir para comunicar posibles situacións de violencia, ademais de onde poden localizar esa información en caso de necesitala ao longo do Curso.	Xefatura de estudos	Primeiro trimestre

3. Elaborar unha presentación cos puntos do DECRETO 8/2015, do 8 de xaneiro, polo que se desenvolve a Lei 4/2011, do 30 de xuño, de convivencia e participación da comunidade educativa en materia de convivencia escolar.	Coordinador de bienestar e convivencia do alumnado.	Primeiro trimestre
4. Expoñer nun claustro a normativa vixente sobre convivencia escolar en canarias e a forma de xestionala no centro.	Xefatura de estudos	Primeiro trimestre
5. Colgar na aula virtual do claustro enlace directo aos protocolos que determina a Consellería de Educación.	Coordinador de bienestar e convivencia do alumnado.	Primeiro trimestre
6. Explicar nun claustro o procedemento para seguir segundo os protocolos da consellería, ademais de onde poden localizar esa información en caso de necesitala ao longo do curso	Coordinador de bienestar e convivencia do alumnado.	Primeiro trimestre
7. Difusión de manuais e orientacións específicas sobre a protección de datos a través de correo electrónico e aula virtual do claustro	Xefatura de estudos, Coordinador TIC	Primeiro trimestre
8. Difundir o blogue da área de	Coordinador de	Primeiro Trimestre

convivencia da consellería onde están aloxados diferentes recursos para que o profesorado poida traballar e fomentar o benestar e convivencia do alumnado, a través da aula virtual do centro e expoñelo nun claustro.	benestar e convivencia do alumnado.	
--	-------------------------------------	--

B. ÁMBITO DE PREVENCIÓN E INTERVENCIÓN

Establécense accións co fin de traballar os seguintes obxectivos:

1. Xestionar o Protocolo de actuación ante un posible caso de acoso escolar.
2. Contribuír ao deseño e á actualización do Plan de Convivencia.
3. Impulsar, en colaboración co equipo de xestión da convivencia, proxectos e actividades que favorezan a convivencia positiva, así como o uso de métodos alternativos de resolución pacífica de conflitos como o servizo de mediación.
4. Colaborar na implementación de actividades, campañas, plans e programas dirixidos á prevención do acoso escolar e á mellora da convivencia e do benestar e a protección do alumnado.

ACCIÓNS	RESPONSABLE	TEMPORALIZACIÓN
1. Designar a persoa que levará os casos de acoso e xestionar o procedemento.	Dirección do centro, Coordinador de benestar	Todo o curso

<p>2. Actualizar o Plan de Convivencia do centro.</p>	<p>Equipo de xestión da convivencia</p>	<p>Todo o curso</p>
<p>3. Incluír no PAT titorías destinadas a:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cohesión grupal. - Habilidades sociais e empatía. - Respecto á diversidade. - Promoción da saúde. - Traballo en igualdade. - Expresión de emocións. - Expectativas de futuro. <p>A temporización desas titorías e o número de sesións están recollidas no PAT.</p>	<p>Orientador do centro en colaboración Co coordinador de benestar</p>	<p>Primeiro trimestre</p>
<p>4. Instalación dunha caixa de correos para a solicitude de mediación.</p>	<p>Secretaría, persoal de mantemento</p>	<p>Segundo trimestre</p>
<p>5. Creación dun espazo no centro onde colgar información relativa a:</p> <p>mediación</p> <ul style="list-style-type: none"> - Alumnado axudante. - Prevención do suicidio. - Prevención do acoso escolar. - Prevención da violencia de xénero. 	<p>Vicedirección coordinadora de benestar e orientadora</p>	<p>Todo o curso.</p>
<p>6. Participación no</p>	<p>Coordinador do proxecto</p>	<p>Primeiro trimestre coas</p>

programa de convivencia cuxas accións de traballo especificanse no seu plan de traballo	de convivencia	Accións distribuídas en todo o curso.
7. Dinamización de recreos por niveis	Todo o profesorado	Todo o curso
8. Desde os distintos eixos Dos equipos, realízanse actividades para o fomento da boa convivencia no centro e o benestar do alumnado tales como: - Carreira solidaria. - Almorzo saudable. - Plan lector diario - Actividades do 25N - Semana da saúde..... A temporización desas actividades e o número de sesións están recollidas na programación xeral.	Coordinadores/as dos diferentes equipos.	Todo o curso
9. Implementar no plan de formación accións que favorezan un ambiente positivo no centro, e prevención de conflitos.	Coordinador do plan de formación	Primeiro trimestre
10. Realización de actividades en "días senalados" para fomentar a boa convivencia no centro:	Xefatura de estudos Dirección	Todo o curso

- Nadal - Entroidos - Día de		
11. Difusión no centro e a través das redes sociais de campañas e actividades ofertadas na zona ou polo concello relacionadas co fomento do benestar e protección do alumnado.	Xefatura de estudos Dirección	Todo o curso

C. ÁMBITO DE COORDINACIÓN

Establécense accións co fin de traballar os seguintes obxectivos:

1. Trasladar nos claustros trimestrais e ao Consello Escolar información sobre a xestión para o benestar e a protección do alumnado do centro, recollendo propostas para a concreción de medidas.
2. Colaborar cos seguintes axentes educativos para o deseño e implementación de accións que favorezan o benestar emocional e a protección do alumnado, así como a mellora da convivencia e o clima escolar:
 - a. Co equipo de xestión da convivencia.
 - b. Co orientador ou a orientadora para o deseño e a elaboración de titorías.
3. Coordinar coa dirección do centro educativo a derivación ás autoridades competentes dos e das menores en risco, segundo os protocolos e procedementos establecidos para iso, e para todas aquelas accións relacionadas coas súas funcións.

ÁMBITO COORDINACIÓN

1. Explicar nun claustro a figura do benestar e protección do alumnado.	Coordinador de benestar	Principio de curso
2. Expoñer nos claustros de final de trimestre as accións e medidas que se tomaron no trimestre anterior co tema relativo á convivencia do centro e fomento do benestar e protección do alumnado.	Xefatura de estudos en colaboración coa coordinadora do benestar	En cada claustro de final de trimestre.
3. Establecer no horario da coordinadora de benestar unha reunión de coordinación co orientador do centro para o deseño e elaboración de titorías, ademais de intercambio de información sobre alumnado en risco ou vulnerable.	Xefatura de estudos	Principio de curso, a coordinación realizarase ao longo de todo o curso
4. Establecer un tempo na reunión do equipo de xestión da convivencia para a coordinación entre o coordinador do programa de convivencia positiva para a implementación de actividades.	Xefatura de estudos	Principio de curso, a coordinación realizarase ao longo de todo o curso
5. Establecer no horario da	Xefatura de estudos	Principio de curso, a

coordinadora de bienestar unha reunión con xefatura para a coordinación da derivación ás autoridades competentes dos e as menores en risco.		coordinación realizarase ao longo de todo o curso
---	--	---

4- PROCEDIMENTO DE SEGUIMIENTO E AVALIACIÓN

Este plan será revisado e actualizado ao longo de todo o curso co fin de mellorar e adecuar o mesmo á realidade tanto do centro como do curso escolar.

A final de cada trimestre valoraranse as accións de cada ámbito cun escala onde se indique se as accións están:

- a. Sen traballar
- b. Empezadas e en proceso.
- c. Completadas pero necesítase retomalas.
- d. Completadas.

Ademais incluírase na avaliación unha proposta de melloras con aquelas accións que necesitan volver repetirse o curso anterior de igual maneira, as que necesiten modificación ou as que xa non sexa necesario realizalas xa sexa porque non funcionaron como se programou ou que xa se alcanzaron..